รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฤษณา ธารากุล. งานแนะแนวการศึกษา. เอกสารกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร, 2531. (อัดสำเนา)

โกมินทร์ คล้ายวงศ์. ความคิดเห็นของผู้บริหารและนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดบริการนักศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

จรัส โพธิศิริ. การบริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

จีรวัฒน์ วีรังกร. การวิเคราะห์โครงสร้างและกระบวนการบริหารงานบุคลากรนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

จำรัส ด้วงสุวรรณ. การศึกษาคุณลักษณะของนักแนะแนวตามความคาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ณัฏฐา มูนจินดา. ความสอดคล้องระหว่างสาขาวิชาที่ศึกษากับบุคลิกภาพด้านอาชีพ วัดโดยแบบทดสอบ SDS และความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

ดวงคำ ขันกสิกรรม. ความสอดคล้องระหว่างสาขาวิชาที่ศึกษากับบุคลิกภาพด้านอาชีพ วัดโดยแบบทดสอบ SDS และความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

ทองเรียน อมรัชกุล. การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2525.

ธิดารัตน์ บุญนุช. "การวางแผนอาชีพ : การวางแผนชีวิต." วารสารครุศาสตร์ ฉบับเดือนเมษายน-มิถุนายน2527 หน้า 160. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

————. "แนวทางหนึ่งของการพัฒนานิสิตนักศึกษา" รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติเรื่องการอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ. ธิดารัตน์ บุญนุช, บรรณาธิการ ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

นวลศิริ เปาโรหิตย์. พัฒนาการทางอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แสงจันทร์, 2528.

————. การจัดบริการให้คำปรึกษาและแนะแนวอาชีพ. ในคู่มือการจัดบริการแนะแนวอาชีพและการจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษา : กรุงเทพมหานคร : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2527 (อัดสำเนา).

ประภาศรี ทับทิมทอง. ความสอดคล้องระหว่างสาขาวิชาที่ศึกษากับบุคลิกภาพด้านอาชีพ วัดโดยแบบทดสอบ SDS และความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.

ปราโมชน์ รอดจำรัส. การศึกษาความแตกต่างระหว่างทัศนคติ ความรู้และพฤติกรรมของผู้ให้คำปรึกษาตามความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอนด้านแนะแนวในระดับปริญญาโทและมหาบัณฑิตทางด้านแนะแนว. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.

พรชุลี อาชวอำรุง. นิสิตนักศึกษา : หลักการ ปัญหาและแนวปฏิบัติ . พรชุลี อาชวอำรุง, บรรณาธิการ ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2525.

พล แสงสว่าง. อาชีพศึกษาและแนะแนวอาชีพ. (โครงการผลิตตำรามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี : ลำดับที่ 9). สงขลา : เทมการพิมพ์, 2529.

พิศมัย หาญสมบัติ. ความต้องการของนักศึกษาและความคิดเห็นของผู้บริหารต่อบริการแนะแนวอาชีพในสหวิทยาลัยล้านนา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

ภิญโญ สาธร. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534). กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์,2529.

——— . รายงานประจำปี 2536 ทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับบลิชชิง จำกัด (มหาชน), 2536.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. สองทศวรรษทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร :โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

———. แนะแนวศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษาทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2536.

———. รายงานการศึกษา เรื่อง ภาวะการหางานทำของบัณฑิตรุ่นปี 2532-2533. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

มัทกานต์ โอฬารรัตน์มณี. ความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.

เยาวลักษณ์ คัคโนภาส. การบริการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

โรจนา สุขพันธ์โพธาราม. การวางแผนอาชีพของนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.

ละออง วรรณโคตร. งานบุคลากรนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

วัชรี ทรัพย์มี. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

———. "แนวทางการพัฒนาบัณฑิตทางครุศึกษา" วารสารครุศาสตร์ ฉบับเดือนเมษายน-มิถุนายน พ.ศ.2534 หน้า 1-7 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

———. เอกสารประกอบการเรียนวิชา นิสิตนักศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537 (อัดสำเนา)

วัลลภา เภสัชชา. ความสอดคล้องระหว่างสาขาวิชาที่ศึกษากับบุคลิกภาพด้านอาชีพ จัดโดยแบบทดสอบ SDS และความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

วิไล แพงคำ. ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานแนะแนวและนิสิตสาขาการแนะแนวต่อลักษณะสำคัญทางทัศนคติ ความรู้ และความสามารถของผู้ให้คำปรึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปะสานมิตร, 2529

ศันสนีย์ ฟองดาวิรัตน์. การศึกษาการรับรู้ การใช้และความพอใจต่อบริการด้านกิจการนักศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.

ศรีธนา สุวรรณสัมฤทธิ์. ผลสัมฤทธิ์ของการแนะแนวนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.2527. ฝ่ายบริการวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.

ศิริยุพา ถนอมในเมือง. ความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2520. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

สารภี ภาณุรัตน์. การศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษา คณะวิศวกรรมเทคโนโลยีในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.

สุนิสา บริบาลบุรีภัณฑ์. สภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับบริการด้านกิจการนิสิต ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.

สุโข มีอินทร์เกิด. การแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดทิพย์อักษร, 2528.

สำเนาว์ ขจรศิลป์. หลักกิจการนักศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.

สำเนาว์ ขจรศิลป์. การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2530.

อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย. การศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.

อรสา หงษ์นิกร. ความต้องการและความพึงพอใจบริการแนะแนวของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.

อาทร ชนเห็นชอบ. ปัญหาแรงงานและการมีงานทำในระดับอุดมศึกษา. ในรายงานสรุปและประเมินผลการสัมมนาเรื่อง การจัดและบริหาร บริการจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษา. หน้า 2, กรุงเทพมหานคร : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2527

อุษณา เจริญไวย. ความสอดคล้องระหว่างสาขาวิชาที่ศึกษากับบุคลิกภาพด้านอาชีพ วัดโดยแบบทดสอบ SDS และความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

Blaska, B., & Schmidt, M.R.Placement. In W.T Packwood(Ed). College Student Personnel Services (pp.368-421).Springfield,Il: Charles C. Thomas, 1977.

Bratcher, D.L. "A Counseling Program to meet the Needs of student at a small Liberal Arts College." Dissertation Abstracts International 37 (February, 1977) 4855-A

Culp, M.M. An Analysis of Student Personnel Services at Semirole Community College, Stanford, Florida " Dissertation Abstracts International. 42 (August, 1981) 547-A

Delworth, U., and Hanson,G,R., and Associates : Student Services: A Handbook for the Profession. SanFrancisco. Jossey-Bass,1980.

Good Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill, 1973.

Holland, John.L. "Making Vocational Choices : A Theory of Careers" Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1973.

Hunter, E,D., "How Student Affairs Professionals Choose Their Careers. "Naspa Journal, Val.29,No.3. Spring 1992.

Kajornsin, Samnao and Boonreang. The Development of Guidance Models in the Higher Education Institutions under the Ministry of University Affairs. A Research Report for Asean and Pacific for Labour Administration ILO (ARPLA). Bangkok, 1985.

Knowles, Asa., Handbook of College and University Administration General. N.Y.; McGraw-Hill, 1970.

Kroll, J.,& Rentz, A.L Career Planning and Placement. In Rentz, Audrey L.,and. Saddlemire Gerald, L., (Ed.) Student Affairs Function in Higher Education. Springfield. IL: Charles C. Thomas,1988.

Lewis, Margaret Susan," The Developmentof a Systematic Needs Assessment Model for student Personnel Program Planning: A Cluster Analytic Approach. " Dissertation Abstract International. 41 (February 1981) : 3447 - A

Miller, Theodore and Prince, Judith. The Future of Student Affairs : A Guide to Student Development for Tomorrow's Higher Education. San Francisco; Jossey-Bass, 1976.

Parson, F. Choosing a Vocation. Boston: Houghton Mifflin,1909.

Super, D.E. Perspective on Vocational Development Washington, D.C., American Personnel and Guidance Association, 1972.

Suwansang, Kanya. "A Counseling Center Model For Higher Education In Thailand," Dissertation Abstracts International. 47(2) : 426 : A; August, 1986.

Widick C. Knefelkamp, L. and Parker C.A. Student Development In Delworth, U. and Hanson, G.R. and Associates (Ed) Student Service : A Handbook for the Profession. San Francisso : Jossey-Bass, 1980.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้บริหารด้านกิจการนิสิตนักศึกษาที่ให้สัมภาษณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้บริหารด้านกิจการนิสิตนักศึกษาที่ให้สัมภาษณ์

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ รุจิรวัฒน์
   รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. นายเผดิม ระติสุนทร
   รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. รองศาสตราจารย์ดำรัส ดาราศักดิ์
   รองอธิการบดีฝ่ายการนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
4. นายวิศิษฐศักดิ์ ไทยทอง
   รองอธิการบดีฝ่ายการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
5. นายแก้วสรร อติโพธิ์
   รองอธิการบดีฝ่ายการนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ เพียรกิจกรรม
   รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล
7. รองศาสตราจารย์วิณี ชิดเชิดวงศ์
   ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา
8. นายมนูญ ปิยาวรานนท์
   รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร
9. นายรุ่ง ธีระพิจิตร
   รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
10. ดร.สมสุข ธีระพิจิตร
    รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
11. นายพล แสงสว่าง
    ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
12. นายวีระพันธ์ ศรีสม
    รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
13. นายปราโมทย์ ขลิบเงิน
    รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
14. นายเกรียงศักดิ์ สุวรรณโพธิ์ศรี
    รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

15. นายวิสุทธิ์ ดามาพงษ์
    รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
16. นายไพฑูร เทพหัสดิน ณ อยุธยา
    รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
17. นายไพบูลย์ ลิ้มมณี
    รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

<u>สถาบันอุดมศึกษาเอกชน</u>

1. เรือตรีหญิงสุรี บูรณธนิต รน.
   รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
2. อาจารย์ช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร
   ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยเกริก
3. อาจารย์นลินี กิติเวชกุล
   หัวหน้าฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
4. อาจารย์นวลรัตน์ ผดุงกุล
   ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
5. รองศาสตราจารย์จรินทร์ ธานีรัตน์
   รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
6. อาจารย์นิภา ทศพะรินทร์
   รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยพายัพ
7. รองศาสตราจารย์ ดร.วินัย รังสินันท์
   รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต
8. ว่าที่ ร.ต.บัญชา ศอกจะบก
   ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
9. อาจารย์มารยาท นันทแพศย์
   รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม
10. นายวรัญญู กันภัย
    ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยสยาม
11. ดร.อุไรวรรณ ตันธนะสถิตย์
    รองอธิการบดีฝ่ายสนับสนุนการศึกษาและกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

12. อาจารย์กนกวรรณ ฉันธนะมงคล
    รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
13. ภราดาวิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์
    รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
14. อาจารย์เด่นศิริ สินสืบผล
    รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ รุจิรวัฒน์

ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วุฒิการศึกษา เภสัชศาสตรมหาบัณฑิต

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2534

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 7 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ นับเป็นบริการที่สถาบันอุดมศึกษาจะจัดให้นิสิตได้อย่างกว้างขวางหลายรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอนาคตที่สภาพเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนเป็นยุคแห่งการแข่งขันมากขึ้น งานบริการในด้านนี้จะยิ่งทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เพื่อช่วยให้นิสิตสามารถแข่งขันในการเข้าทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะนิ่งนอนใจอยู่ไม่ได้แล้ว จะต้องเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตอย่างเต็มที่เช่นกัน ทั้งในด้านวิชาการและด้านกิจการนิสิต

สำหรับการดำเนินกิจกรรมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น ถ้ามองในภาพกว้างจะพบว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการครอบคลุมแทบทุกบริการ ตั้งแต่การให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อพัฒนานิสิตและเตรียมความพร้อมในอนาคต การจัดให้นิสิตได้เตรียมตัวก่อนที่จะเข้าทำงาน เช่น จัดหลักสูตรสั้น ๆ เกี่ยวกับเทคนิคการสัมภาษณ์ การเขียนใบสมัคร ตลอดจนให้ข้อมูลแหล่งทุนศึกษาต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการร่วมมือกับหน่วยธุรกิจเอกชนจัดให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการงานและอาชีพ แต่ถ้าพิจารณาในภาพลึกของงานนั้นจะเห็นว่า น่าจะมีการพัฒนาต่อไปได้อีกมาก ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ได้แก่

1. บุคลากรไม่เพียงพอ จึงทำให้จัดกิจกรรมได้เพียงบางเรื่อง เช่น บริการให้คำปรึกษาจะให้บริการได้เฉพาะนิสิตที่มีปัญหาเท่านั้น ในความเป็นจริงแล้ว ควรจะจัดบริการดังกล่าวให้นิสิตที่ ไม่มีปัญหาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และการเป็นบัณฑิตที่ดีต่อไปในอนาคต อย่างไรก็ดี ขณะนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการให้เทคนิคการให้คำปรึกษาแก่คณาจารย์ด้วย เพื่อให้บริการแก่นิสิต นอกจากนี้ควรจัดบริการดังกล่าวให้นิสิตที่ออกไปทำงานแล้วประสบปัญหา เช่น การจัดอบรมเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในการทำงานเป็นต้น (ในขณะนี้ดำเนินการฝึกอบรมให้นิสิตที่พักอยู่ในหอพักเท่านั้น)

2. งบประมาณไม่เพียงพอ การที่ไม่มีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอ จึงทำให้เกิดการขาดเทคโนโลยี และการพัฒนาระบบการทำงานด้วยเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ

3. การพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานในเชิงคุณภาพทำได้ยาก ทำให้ไม่มีการพัฒนางานใหม่ ๆ ขึ้นมา จะทำได้เฉพาะในเชิงปริมาณเท่านั้น เนื่องจากบุคลากรมีจำนวนจำกัด แต่มีภาระงานมาก

อย่างไรก็ดี กิจกรรมที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพิจารณาดำเนินการต่อไปก็คือ การจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการทำกิจกรรมของนิสิต เพื่อจะสามารถนำไปใช้เป็นหลักฐานประกอบการสมัครงานได้ รวมทั้งจะมีข้อมูลเพื่อกระตุ้นให้นิสิตร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเองมากขึ้น นอกจากนี้จะจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนานิสิตที่พำนักอยู่ในหอพัก โดยเน้นรูปแบบศูนย์การศึกษาและพักอาศัย รวมทั้งจะร่วมกับสำนักทะเบียนฯ พัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาด้านเทคนิคการลงทะเบียน การเลือกวิชา ตลอดจนเทคนิคการให้คำปรึกษา เป็นต้น

ในส่วนของการพัฒนางานในระดับสถาบันนั้น มีความเห็นว่าควรส่งเสริมให้มีการศึกษาวิเคราะห์วิจัยในงานด้านนี้มากขึ้น นอกเหนือจากงานจัดบริการ เช่น ศึกษาวิเคราะห์ถึงคุณภาพบัณฑิตที่พึงประสงค์ของตลาดแรงงาน เพื่อนำผลจากการศึกษามาปรับกิจกรรมในการพัฒนานิสิตให้เหมาะสมกับยุคสมัยต่อไป นอกจากนี้ได้พิจารณาเห็นว่า งานด้านกิจการนิสิตควรจะดำเนินการไปพร้อม ๆ กับงานด้านวิชาการ สถาบันอุดมศึกษาที่มีหอพักควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาอย่างเต็มที่ ตลอดจนควรปรับปรุงระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่วนในด้านบุคลากรนั้น ควรส่งเสริมให้ได้รับการพัฒนามากยิ่งขึ้น เพราะถ้าบุคลากรไม่ได้รับการพัฒนา จะทำให้เขาไม่เกิดความคิดริเริ่ม ไม่สามารถสังเคราะห์งานเพื่อให้ผู้บริหารวินิจฉัยตัดสิน รวมทั้งไม่สามารถพัฒนางานด้วยตัวของเขาเองได้ การส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการประชุม สัมมนา ฝึกอบรม จะเป็นการเปิดโลกทัศน์ของผู้ปฏิบัติงาน

ในส่วนการพัฒนางานในระดับทบวงมหาวิทยาลัย เห็นสมควรให้ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานกลางในการสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอที่จะพัฒนาเทคโนโลยีมาใช้ในงานเพื่อทดแทนกำลังคนที่ขาดแคลน และทบวงมหาวิทยาลัยควรคำนึงถึงงานที่กำลังพัฒนาในการกำหนดกรอบอัตรากำลัง นอกจากนี้ควรจัดประชุมสัมมนาฝึกอบรมบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านนี้ทั้งในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ได้รับทักษะและเทคนิคใหม่ ๆ รวมทั้งกระตุ้นให้บุคลากรพัฒนาตนมากยิ่งขึ้น จนสามารถเป็นวิทยากรให้คำแนะนำแก่นิสิตได้อย่างมีคุณภาพ โดยอาจจะไม่ต้องพึ่งพาวิทยากรจากภายนอกในบางกรณี

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ นายเผดิม ระติสุนทร

ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วุฒิการศึกษา กส.บ, พ.ม.

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ วันที่ 8 มิถุนายน 2537

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 13 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

นโยบายเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้กับนิสิต ก็เพื่อให้นิสิตมีโอกาสทราบข้อมูลอย่างครบถ้วนและถ่องแท้ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเข้าสู่การประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดสำคัญในการตัดสินใจครั้งสำคัญครั้งหนึ่งในชีวิต

สำหรับการดำเนินงานด้านนี้ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นั้น มีความเห็นว่าพอใจในระดับหนึ่ง (ประมาณ 60%) อยากให้ดำเนินการได้มากกว่าที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน (80% ขึ้นไป) ซึ่งการที่จะให้ได้ผลงานในระดับดังกล่าว คงจะต้องใช้ทรัพยากรและบุคลากรในการจัดบริการเพิ่มขึ้นมากกว่านี้

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานจะพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคลที่มีจำนวนจำกัด การจะเพิ่มจำนวนคงทำได้ยาก และมีความจำเป็นต้องเน้นให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญของงานนี้

ในด้านข้อเสนอแนะในการพัฒนางาน ทั้งในระดับสถาบันและในระดับทบวงมหาวิทยาลัย สรุปประเด็นได้ว่า

1. ควรเพิ่มบุคลากรและหรือทรัพยากรเพื่อการนี้มากยิ่งขึ้น

2. ต้องรณรงค์ให้เห็นความสำคัญของการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ทั้งในระดับนิสิตนักศึกษา อาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

3. ควรส่งเสริมความก้าวหน้าในสายอาชีพของบุคลากรที่ปฏิบัติงานตรงในด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ซึ่งเป็นบุคลากรสาย ข. ให้ใกล้เคียงกับบุคลากรสาย ก. (ปัจจุบันบุคลากรสาย ข. ดูเหมือนว่าโอกาสน้อยกว่าสาย ก.)

4. ควรจัดให้มีการพบปะแลกเปลี่ยน ปัญหา ข้อเสนอแนะ ในระหว่างบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในกิจการนี้ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ดำรัส ดาราศักดิ์

ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ พ.ศ.2536

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 27 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

งานบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา นับว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญประการหนึ่ง แต่ไม่ถือเป็นเรื่องเร่งด่วน ผู้บริหารส่วนใหญ่จะไม่เข้าใจในเนื้อแท้ของงานมากนัก ผู้ปฏิบัติงาน จะเป็นผู้ดำเนินการ และผู้บริหารจะเป็นฝ่ายเอื้ออำนวยให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนในนโยบายด้านนี้ของทบวงมหาวิทยาลัย สำหรับมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้มีนโยบายที่จะให้นักศึกษาได้รับข้อมูลที่ทั่วถึง ทันสมัยและทันเหตุการณ์ รวมทั้งมุ่งเน้นการพัฒนานักศึกษามากขึ้น อย่างไรก็ตามสภาพปัญหาของแต่ละสถาบันอาจจะมีความแตกต่างกัน อาทิเช่น บัณฑิตของมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีปัญหาการว่างงานน้อย จากการสำรวจพบว่าคณะที่บัณฑิตทำงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือน้อยที่สุด คือคณะวิศวกรรมศาสตร์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากตลาดแรงงานมีน้อยกว่าภาคอื่น สำหรับบัณฑิตที่ทำงานในภาคนี้เกือบ 100% คือคณะแพทย์เพราะมีการทำสัญญาผูกพันตามเงื่อนไข สำหรับบัณฑิตทางด้านสังคมสาสตร์ และมนุษยศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นคนในภูมิภาคนี้อยู่แล้ว จึงทำงานอยู่ในพื้นที่

สำหรับการดำเนินงานด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพในมหาวิทยาลัยขอนแก่นนั้น มีความเห็นว่าอยู่ในระดับที่พอใจระดับหนึ่ง ถึงแม้ว่าบุคลากรจะมีจำนวนน้อยแต่บุคลากรมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ รวมทั้งมีขวัญและกำลังใจดี ทำให้การดำเนินงานเป็นไปเรื่อย ๆ เป็นเชิงรับมากกว่าเชิงรุก กิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่ บริการให้คำปรึกษา การพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา การจัดนัดพบแรงงาน การจัดทำข้อมูลบริษัทต่าง ๆ รวมทั้งจัดโครงการรณรงค์และเผยแพร่เรื่องโรคเอดส์ด้วย ทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมแต่ละโครงการจะดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ

โดยมีหัวหน้างานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ เป็นฝ่ายเลขานุการ ซึ่งทำให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ปัญหาที่สำคัญในปัจจุบันก็คือ สถานที่ปฏิบัติงานซึ่งเดิมอยู่ในอาคารเฉพาะมีห้องปฏิบัติงาน ห้องให้คำปรึกษาเป็นห้องปรับอากาศ มีเอกสารหนังสือและแบบทดสอบ สำหรับบริการให้นักศึกษา แต่ในปัจจุบันอาคารดังกล่าว อยู่ในระหว่างการปรับปรุง เนื่องจากสภาพพื้นดินทรุดตัว ทำให้อาคารไม่ปลอดภัยที่จะให้นักศึกษาไปใช้บริการจำนวนมาก งานแนะแนวจึงได้ย้ายสถานที่ทำงานมารวมอยู่ที่กองกิจการนักศึกษา ซึ่งมีพื้นที่จำกัด ทำให้ไม่สามารถให้บริการอย่างเต็มที่ได้ต่อไป มหาวิทยาลัยจะจัดสร้างอาคารใหม่ขึ้นอีกอาคารหนึ่ง ซึ่งจะจัดสรรพื้นที่สำหรับกองกิจการนักศึกษา เพื่อให้บริการนักศึกษาได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่นักศึกษาไม่เห็นความสำคัญของการจัดบริการแนะแนวที่มหาวิทยาลัยให้ ซึ่งแนวทางที่จะแก้ได้ทางหนึ่งก็คือ การส่งเสริมการจัดบริการแนะแนวในการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

สำหรับข้อเสนอแนะในการพัฒนางานบริการด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาทั้งในระดับสถาบัน และระดับทบวงมหาวิทยาลัยนั้น สรุปได้ว่าควรจัดให้มีการประชุมสัมมนา ผู้ทำงานด้านนี้ในสถาบันอุดมศึกษาทุกสถาบันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เสนอแนะปัญหาและแนวทางต่อผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษา และทบวงมหาวิทยาลัยตามลำดับต่อไป นอกจากนี้ทบวงมหาวิทยาลัย ควรจะมีการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมงานด้านนี้ให้ชัดเจนและต่อเนื่อง เพื่อเป็นการตอกย้ำให้มหาวิทยาลัยได้ทราบ ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีการปรับเปลี่ยนผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาอยู่เสมอ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ นายวิศิษฐศักดิ์ ไทยทอง

ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและแนะแนว)

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ พ.ศ.2535

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 17 เมษายน 2538

สถานที่สัมภาษณ์ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพฯ

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้พิจารณาเห็นว่า การจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้นักศึกษา นับเป็นบริการที่สำคัญที่จะช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับตัวกับการใช้ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาได้ดี เมื่อนักศึกษามีปัญหาก็สามารถใช้ประโยชน์จากงานแนะแนวได้อย่างเต็มที่ และจะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานให้คำแนะนำ ชี้แนะนักศึกษาให้สามารถพัฒนาตัวเองได้เต็มศักยภาพ รวมทั้งช่วยให้ได้รับข้อมูลในการศึกษาต่อระดับสูงขึ้นอีกด้วย

ในด้านความพอใจกับการดำเนินงานด้านบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในปัจจุบันนี้ มีความเห็นว่าค่อนข้างจะพอใจมาก เพราะในการทำงานเท่าที่ผ่านมา งานแนะแนวถึงแม้จะมีคนไม่มาก แต่เป็นคนที่มีคุณภาพ สามารถนำความสามารถที่มีอยู่ออกมาใช้อย่างเต็มความสามารถได้ สรุปคือ คนน้อย แต่มีศักยภาพสูง และรู้สึกภาคภูมิใจในงานนี้ บุคลากรในส่วนนี้ทำงานหนักมาก มีกิจกรรมมาก แต่ยังทำงานได้ดี ทุ่มเท เสียสละ รักงาน มีความรู้ความสามารถ บุคลากรส่วนใหญ่มีพื้นฐานทางด้านแนะแนว ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นภาพที่เห็นจากการที่มีโอกาสคลุกคลีตั้งแต่เริ่มแรกและเห็นการทำงานในส่วนนี้มาตลอด ตั้งแต่กิจกรรมปฐมนิเทศ ปัจฉิมนิเทศ การช่วยนักศึกษาในการปรับตัว ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกในเรื่องการจัดหางาน การศึกษาต่อ ฯลฯ

สำหรับด้านปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานนั้น กล่าวได้ว่าแทบจะไม่มีแต่ยังมีข้อขัดข้องบางประการที่อาจจะปรับปรุงแก้ไขได้ต่อไปสรุปได้ดังนี้

1. สถานที่ที่มีอยู่ มีสภาพพอใช้ได้ แต่จะสมบูรณ์มากขึ้นถ้าปรับปรุงสถานที่ให้ดีกว่านี้

2. ทำอย่างไรจึงจะมีบุคลากรโดยเฉพาะในเรื่องของการให้คำปรึกษาเพิ่มขึ้นอีก เพราะในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หน่วยงานที่จะให้คำปรึกษายังไม่ถึงขั้นที่จะมีหน่วยงานกลางที่ชัดเจน เรายังต้องอาศัยหน่วยงานนี้ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และเมื่อดูกำลังคนแล้วยังไม่พอที่จะรองรับปัญหาที่นักศึกษามีอยู่ โดยเฉพาะนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่นั้น อาศัยอยู่ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ถึงครึ่งหนึ่งของนักศึกษาที่มีอยู่ ปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษาก็ต้องมีอยู่ ทั้งในเรื่อง การปรับตัว และด้านสุขภาพจิต อยากจะให้มีหน่วยงานกลางสำหรับให้คำปรึกษา มากกว่าจะเป็นอย่างที่เป็นอยู่ ซึ่งกระจายไปตามคณะต่าง ๆ ทั้งของคณะศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ เป็นต้น เมื่อมองไกลไปข้างหน้า หน่วยงานเหล่านี้น่าจะมารวมกันเป็นส่วนกลาง และเป็นกิจลักษณะมากขึ้น ซึ่งขณะนี้แนะแนวก็กำลังจะทำอยู่ในลักษณะที่เป็นหน่วยงานกลาง แต่ยังต้องการให้เกิดการขยายตัวที่เร็วกว่านี้

3. ยังมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัย เพื่อประสานข้อมูลที่เกิดประโยชน์ต่องานแนะแนวได้อีก แต่ยังไม่ได้ทำในระดับที่ควรจะเป็น เช่น ควรจะประสานกับกองวิเทศสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยเอง ในเรื่องการศึกษาต่อ ทั้งนี้เพื่อให้งานแนะแนวมีข้อมูลเพื่อการปฏิบัติงานที่สมบูรณ์ขึ้น

ข้อเสนอแนะในการพัฒนางานบริการด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในสถาบันและในด้านทบวงมหาวิทยาลัยสรุปได้ดังนี้

<u>ในส่วนของสถาบัน</u>

1. อยากให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นอาจารย์ เจ้าหน้าที่ หรือบุคลากรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตลอดจนนักศึกษาเห็นความสำคัญของงานแนะแนวมากขึ้น ถึงแม้จะพยายามทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถแล้ว ก็ยังต้องการความเข้าใจ ความรู้สึก และเห็นคุณค่าของงานนี้ให้มากขึ้น

2. ให้งานแนะแนวเป็นงานที่พัฒนาในเชิงรุก และสร้างสรรค์มากขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจ ทัศนคติที่ดี การมองเห็นคุณค่าของงานนี้ ทั้งจากส่วนงาน บุคลากรในมหาวิทยาลัย นักศึกษา รวมทั้งส่วนงานและบุคคลภายนอก

3. ส่งเสริมให้งานแนะแนวช่วยนักศึกษาให้มีโลกทัศน์ วิสัยทัศน์ที่ดี เห็นช่องทางในการสร้างความสำเร็จในชีวิต และมีคุณค่า

4. สร้างขวัญ กำลังใจ ให้การสนับสนุนบุคลากรแนะแนวโดยส่งเสริมความก้าวหน้าในเรื่องการเลื่อนระดับ และให้สวัสดิการที่ดี การอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์

5. ร่วมมือกับทบวงมหาวิทยาลัยที่จะสนับสนุนงานด้านนี้

<u>ในส่วนของทบวงมหาวิทยาลัย</u>

ความสนใจ ความตั้งใจดีของทบวงมหาวิทยาลัยเป็นเรื่องที่ดีอยู่แล้ว ที่จะช่วยสนับสนุนให้บุคลากรแนะแนวของสถาบันอุดมศึกษามีกำลังใจและพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ อยากให้ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานกลางที่จะสร้างความเข้าใจ ทัศนคติที่ดีระหว่างผู้ปฏิบัติงาน รวมกลุ่มกันผนึกกำลังเพื่อให้มีความเข้าใจที่ดีต่อกัน และรวมกลุ่มกันสร้างผลงาน อาจจะเป็นวิจัยใหม่ ๆ หรืออะไรก็แล้วแต่ เพื่อสร้างความรู้สึกที่ดีกับผู้บริหาร ซึ่งเห็นความสำคัญของงานนี้อยู่แล้ว ให้เห็นความสำคัญของงานนี้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ นายแก้วสรร อติโพธิ

ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วุฒิการศึกษา นิติศาสตรบัณฑิต เนติบัณฑิตไทย

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ วันที่ 18 กรกฎาคม 2537

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 7 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

การจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในมหาวิทยาลัย ถือเป็นงานสำคัญงานหนึ่งในงานกิจการนักศึกษา ที่จะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและเข้าสู่ตลาดแรงงานต่อไป นอกเหนือจากจัดบริการดังกล่าวแล้ว หน่วยงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพน่าจะทำหน้าที่เป็นเสมือนกระจกสะท้อนภาพให้คณะต่าง ๆ ได้ทราบว่าผลจากการใช้บัณฑิตของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนนั้นเป็นอย่างไร เพื่อคณะต่าง ๆ จะได้นำไปปรับหลักสูตรการเรียนการสอน ตลอดจนจัดกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อย่างไรก็ดีมหาวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่างานแนะแนวการศึกษาและอาชีพเป็นงานวิชาชีพเฉพาะด้าน และได้ให้การส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมอย่างเต็มที่

สำหรับกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ การให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาซึ่งนักศึกษามีความต้องการด้านนี้มาก การจัดให้ข้อมูลแนะแนวอาชีพ การจัดตลาดนัดแรงงาน การจัดหลักสูตรพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการจัดบริการแนะแนวการศึกษาต่อให้กับนักเรียนในระดับมัธยมปลายด้วย ซึ่งขณะนี้มหาวิทยาลัยกำลังพยายามที่จะสร้างสื่อถาวรที่จะสามารถใช้ในการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้อย่างต่อเนื่อง โดยอาจขอความร่วมมือจากภาคเอกชนร่วมดำเนินการ

การจัดกิจกรรมของงานบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่าไม่มีปัญหามากนัก ทั้งนี้ เนื่องมากจากบุคลากรที่ปฏิบัติงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความชอบในงานที่ดำเนินการ บุคลากรมีความสัมพันธ์และร่วมงานกันเป็นอย่างดี ทำให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างเรียบร้อย นอกจากนี้มหาวิทยาลัยได้พยายามส่งเสริมสนับสนุน

ให้บุคลากรศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนางาน และพัฒนาความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการดำเนินงาน

ในด้านการพัฒนางานในระดับสถาบันอุดมศึกษา เห็นว่างานแนะแนวการศึกษาและอาชีพจะพัฒนาได้มากน้อยประการใดนั้น ขึ้นอยู่กับศักยภาพของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเป็นหลัก ทั้งในการพิจารณาจัดลำดับตามความสำคัญของกิจกรรม และการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งการริเริ่มงานใหม่เพื่อการพัฒนานักศึกษา ซึ่งเมื่อได้มีการพัฒนาโครงการที่ดีขึ้นมาแล้ว ย่อมได้รับการสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณและทรัพยากรอื่น ๆ จากผู้บริหารมหาวิทยาลัยอย่างแน่นอน

ในด้านการพัฒนางานในระดับทบวงมหาวิทยาลัย ถ้าทบวงมหาวิทยาลัยจะสามารถทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางด้านข้อมูล โดยมีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นเครือข่ายซึ่งอาจจะขอความร่วมมือหรือรับการสนับสนุนจากภาคเอกชนในการดำเนินการ ก็คงจะทำให้งานด้านนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ เพียรกิจกรรม

ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

วุฒิการศึกษา ปริญญาเอกทางชีวเคมี Ph.D. (in Biochemistry)

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ พ.ศ.2530

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 15 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ สำนักงานมหาวิทยาลัยมหิดล

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยมหิดล มีนโยบายเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้นักศึกษา สรุปได้ว่า การจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพนับเป็นเรื่องสำคัญที่มหาวิทยาลัยจะต้องจัดให้กับนักศึกษา ให้ครอบคลุมทั่วถึงในระดับคณะวิชาต่าง ๆ โดยมหาวิทยาลัยควรจะมีฐานข้อมูลในรูปเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ที่พร้อม และบุคลากรที่ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ความสามารถ รวมทั้งมีจิตวิทยาที่จะช่วยนักศึกษาซึ่งเป็นผู้รับบริการ

สำหรับการดำเนินงานด้านบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในปัจจุบันนั้น คณะวิชาต่าง ๆ เป็นผู้ดำเนินการและสามารถทำได้ดี นับว่ามีความพอใจ ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยมหิดลมีสภาพที่แตกต่างจากสถาบันอื่น กล่าวคือที่ตั้งของคณะวิชาต่าง ๆ กระจายในหลายพื้นที่ ประกอบกับเป็นกลุ่มคณะวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์ และแพทยศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งในแต่ละสาขาวิชามีความแตกต่างเชิงวิชาชีพ ดังนั้นการที่ให้คณะวิชาจัดกิจกรรมด้านนี้บริการให้กับนักศึกษา จะทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ดี มหาวิทยาลัยมหิดลยังมีหน่วยงานแนะแนวและจัดหางานอยู่ในกองกิจการนักศึกษา ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางเสริมข้อมูลและกิจกรรมให้กับคณะต่าง ๆ โดยจะให้บริการด้านการให้คำปรึกษาในภาพกว้าง จัดสรรทุนการศึกษาและจัดบริการฝึกงานชั่วคราวให้นักศึกษา

สำหรับปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพนั้น ในขณะนี้ถือได้ว่า ไม่มีปัญหาอุปสรรคที่เด่นชัดในการบริหารงาน เพียงแต่ยังขาดคลังข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพ ที่จะให้การสนับสนุนการจัดบริการแก่นักศึกษาของแต่ละคณะวิชา อย่างไรก็ดี ในอนาคตมหาวิทยาลัยเห็นสมควรที่จะพัฒนางานแนะแนวและจัดหางานที่สำนักงานอธิการบดี ให้มีฐานข้อมูลในภาพกว้างและพร้อมมูล โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ได้ ในด้านบุคลากรนั้น

ถ้าได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านจิตวิทยาโดยตรง คาดว่าจะทำให้งานด้านการให้คำปรึกษาพัฒนาไปได้มากกว่านี้

ในบทบาทของทบวงมหาวิทยาลัย ควรทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานกลาง ประมวลข้อมูลในภาพรวม โดยใช้เทคโนโลยีทั้งในด้านการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น รวมทั้งข้อมูลด้านอาชีพต่าง ๆ ให้เป็นมาตรฐานกลาง เพื่อให้บริการแก่นักศึกษาได้ทุกสถาบัน นอกจากนี้ ควรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานในด้านนี้ให้มีพัฒนาการที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์วิณี ชิดเชิดวงศ์

ตำแหน่ง ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ พ.ศ.2537

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 12 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยบูรพา

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา มีนโยบายด้านการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้นิสิตในมหาวิทยาลัย เพื่อให้นิสิตมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์พร้อมด้วยวิชาการและวิชาชีพ มีวิจารณญาน มองเห็นการณ์ไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. ในด้านการปรับตัว สามารถอยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความสุข เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

3. มีวุฒิภาวะทางด้านอารมณ์

4. พัฒนาในด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ พร้อมที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น มีเหตุผล เคารพในสิทธิของผู้อื่น พัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ

5. พัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม

เพื่อเป็นการสนองตอบนโยบายดังกล่าว งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดโครงการกิจกรรมต่าง ๆ หลายโครงการ อาทิ โครงการแนะแนวและจัดหางาน โครงการจัดป้ายนิเทศแนะแนว โครงการเพิ่มพูนประสิทธิภาพทางการเรียนของนิสิตภาคฑัณฑ์ โครงการจัดตั้งห้องสมุดแนะแนวอาชีพ โครงการแนะแนวนักเรียนในภาคตะวันออก โครงการสัปดาห์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ และนัดพบตลาดแรงงาน โครงการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ โครงการฝึกประสบการณ์ในงาน โครงการปัจฉิมนิเทศ รวมทั้งโครงการทุนการศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้ในการทำงานจะประสานงานระหว่างคณะและฝ่ายกิจการนิสิต เพื่อประโยชน์สูงสุดของนิสิต

การดำเนินงานด้านบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ให้นิสิตในมหาวิทยาลัยบูรพาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน มีความพอใจในระดับหนึ่ง นิสิตเริ่มเห็นความสำคัญของการงานแนะแนว และเข้ามาใช้บริการมากยิ่งขึ้น เช่น บริการให้คำปรึกษา

สำหรับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานนั้นมีหลายประการ ได้แก่ ด้านสถานที่ปฏิบัติงานอยู่ระหว่างการปรับปรุง เนื่องจากจะมีการก่อสร้างอาคาร สำหรับห้องที่ใช้จัด เป็นห้องสมุดอาชีพใช้ในการประชุมด้วย ทำให้นิสิตไม่สามารถใช้บริการได้ตลอดเวลา รวมทั้งข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพยังอยู่ในระหว่างการปรับปรุงข้อมูลและรวบรวมให้มากยิ่งขึ้น ปัจจุบันได้ใช้นิสิตช่วยในการรวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาแนะแนว เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากร ในด้านผู้บริหารนั้น เห็นความสำคัญของงานบริการด้านนี้ และพิจารณาว่าทำอย่างไรที่จะให้บริการนิสิตได้อย่างสมบูรณ์แบบมากขึ้น

ในด้านการพัฒนางานระดับสถาบันนั้น ควรจะได้มีผนึกกำลังกันระหว่างอาจารย์จากภาควิชาแนะแนว และบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านแนะแนวในการพัฒนางานให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้งานบริการแนะแนวเป็นไปในเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ เพื่อให้นิสิตได้ประโยชน์สูงสุด ซึ่งถ้างานบริการแนะแนวประสบความสำเร็จ ก็จะเป็นเสมือนเป็นการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยไปในตัวนั่นเอง

ในการพัฒนางานระดับทบวงมหาวิทยาลัยนั้น มีความเห็นว่าทบวงมหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับงานแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษาอย่างจริงจัง และมีการกำหนดเป็นนโยบายอย่างชัดเจน และทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานกลางให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานแนะแนวในมหาวิทยาลัย/สถาบัน รวมทั้งคณาจารย์ในภาควิชาจิตวิทยาแนะแนว ร่วมปฏิบัติงานในงานบางโครงการ เช่น โครงการรวบรวมข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพ เป็นต้น นอกจากนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยควรให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการประชุม สัมมนา ฝึกอบรมต่าง ๆ เพื่อชี้ให้บุคลากร โดยเฉพาะในระดับบริหารได้เห็นความสำคัญของงานแนะแนวที่มีต่อการพัฒนานิสิต

นอกจากนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยควรมีการประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานธุรกิจเอกชนต่าง ๆ ให้มาร่วมในกิจกรรมมากขึ้น เพราะในปัจจุบันหน่วยงานเหล่านั้นได้ดึงเอาผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านแนะแนวเข้าไปปฏิบัติงานหลายหน่วยงาน จะทำให้งานบริการด้านนี้ได้รับการส่งเสริมอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น รวมทั้งควรสนับสนุนให้หน่วยงานแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ได้มีการประสานสัมพันธ์ และร่วมมือปฏิบัติงานในบางโครงการ จะทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ นายมนูญ ปิยาวรานนท์

ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร

วุฒิการศึกษา กศ.ม.

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ วันที่ 4 มกราคม 2536

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 8 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

นโยบายของมหาวิทยาลัยนเรศวรเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ สรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ 3 ประการ กล่าวคือ

1. มหาวิทยาลัยจะสนับสนุนงานด้านนี้อย่างเต็มความสามารถ อาทิเช่น จัดหาสถานที่ปฏิบัติงานให้เป็นการเฉพาะ สนับสนุน อัตรากำลังบุคลากรอย่างเพียงพอ รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน ทั้งจากการได้รับจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดิน หรือจากการขอรับบริจาคจากภายนอกมหาวิทยาลัย

2. มหาวิทยาลัยจะกระตุ้นให้นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพตื่นตัว และมีสำนึกของความรับผิดชอบในงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา

3. ส่งเสริมให้นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ได้มีโอกาสรับความรู้ความเข้าใจตลอดจนทักษะใหม่ ๆ ด้วยการส่งไปเข้ารับการประชุม สัมมนา ฝึกอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงานด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ของมหาวิทยาลัยที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้กล่าวได้ว่ายังอยู่ในระดับที่ไม่พอใจเท่าที่ควร ทั้งนี้สาเหตุมิได้เกิดจากการดำเนินงานของนักแนะแนวแต่เพียงอย่างเดียว ยังมีปัจจัยอื่นเป็นตัวแปรอีกด้วย ได้แก่ การได้รับความสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมีน้อยมาก ประสบการณ์ของนักแนะแนว ความมีเหตุผลของนักแนะแนว (บางครั้งยึดมั่นตัวบุคคลหรือยึดความคิดเห็นของตนเองเป็นหลัก เมื่อไม่พอใจจะไม่ยอมปฏิบัติงาน ทำให้เวลาผ่านไปโดยไม่เกิดประโยชน์) นอกจากนี้นิสิตยังไม่ค่อยสนใจที่จะใช้บริการอีกด้วย

สำหรับปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพนั้น เห็นว่าอยู่ที่ตัวบุคลากรที่ทำหน้าที่นักแนะแนว ซึ่งยังไม่สามารถปรับตัวให้มีใจเป็นกลางได้

ผู้บริหารไม่สนับสนุนทำให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ มีน้อย รวมทั้งเครื่องอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอ เช่น สถานที่ทำงาน อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ เป็นต้น

ในด้านข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนางานบริการด้านนี้ สรุปได้ว่า ต้องให้ผู้บริหารทุกระดับที่เกี่ยวข้องเพิ่มความสำคัญ และต้องกำหนดกิจกรรมให้เป็นรูปธรรมจริง ๆ การทำงานต้องเป็นไปอย่างมีคุณธรรม มีจริยธรรม และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมให้มากที่สุด นอกจากนี้ บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีเหตุมีผล ใจกว้าง โลกทัศน์กว้างไกล และต้องพร้อมที่จะทำงานด้วยความจริงใจ เป็นกลาง และเห็นแก่ประโยชน์ของการพัฒนานิสิตเป็นประเด็นหลักที่สำคัญที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ นายรุ่ง ธีระพิจิตร

ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

วุฒิการศึกษา M.F.A FINE ART

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ ปีการศึกษา 2535

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 14 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร มีนโยบายด้านการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัย กล่าวคือ ให้การส่งเสริม สนับสนุน ตลอดจนผลักดันกิจกรรมทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมภายใน หรือการแลกเปลี่ยนหรือร่วมกิจกรรมกับสถาบันอื่น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษา แต่เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีการบริหารงานเป็น 2 วิทยาเขต ซึ่งแต่ละวิทยาเขตนั้น มีความแตกต่างทั้งในลักษณะสาขาวิชา ลักษณะนักศึกษา ตลอดจนสภาพแวดล้อม การส่งเสริมการจัดบริการแนะแนวในแต่ละวิทยาเขต จึงมีความแตกต่างกัน ดังจะเห็นได้ว่าที่วิทยาเขตท่าพระ ประกอบด้วย คณะโบราณคดี คณะมัณฑศิลป์ วิจิตรศิลป์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นลักษณะวิชาชีพเฉพาะ บัณฑิตมีโอกาสหางานได้ง่าย รวมทั้งอาจประกอบอาชีพอิสระส่วนตัวได้ ความจำเป็นทางด้านแนะแนวอาชีพจึงไม่มาก ส่วนใหญ่คณะ/สาขาวิชา จะเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาโดยตรง นักศึกษาไม่ให้ความสนใจกิจกรรมที่จัดโดยฝ่ายกิจการนักศึกษาเท่าที่ควร ยกเว้นด้านข้อมูลข่าวสารตำแหน่งงานต่าง ๆ ดังนั้นฝ่ายกิจการนักศึกษาจึงมุ่งเน้นที่จะให้การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ แก่คณะในการจัดกิจกรรมด้านแนะแนวให้กับนักศึกษา ในขณะที่วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์นั้น มุ่งเน้นด้านการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้นักศึกษามาก โดยเฉพาะนักศึกษาที่พักอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย สามารถจัดกิจกรรมได้ครบวงจร ประกอบกับคณะ/สาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มสาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ รวมทั้งวิทยาศาสตร์ บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ จึงมีบทบาทต่อการพัฒนานักศึกษา และนักศึกษาสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ฝ่ายแนะแนวจัดมากขึ้น

การดำเนินงานด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพในปัจจุบัน เมื่อมองในภาพรวมทั้ง 2 วิทยาเขต ยังไม่อยู่ในระดับที่พอใจ เนื่องจากมีปัญหาอุปสรรคหลายประการ ได้แก่

1. ขาดแคลนบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน เช่น ที่วิทยาเขตวังท่าพระมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานแนะแนวเพียง 1 คน และต้องทำหน้าที่รักษาการผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษาด้วย ขณะนี้กำลังขอปรับเปลี่ยนอัตราจากตำแหน่งพยาบาลมาเป็นนักแนะแนวเพิ่ม สำหรับวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานแนะแนว จำนวน 3 คน แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการให้บริการนักศึกษา แนวทางแก้ไขด้านนี้จะพิจารณานำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการดำเนินงาน สำหรับบุคลากรบางส่วนที่ไม่ได้อุทิศตัวเพื่อราชการ ผู้บริหารได้พยายามกระตุ้นและหาทางแก้ไขอยู่เสมอ อาทิเช่น ได้ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนางานเชิงวิชาการเพื่อประเมินเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงกว่าอย่างเต็มที่ เพื่อจะได้มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อการพัฒนานักศึกษามากยิ่งขึ้น เป็นต้น

2. สถานที่ปฏิบัติคับแคบ ไม่มีบริเวณให้นักศึกษาเข้ามาใช้บริการ โดยเฉพาะที่วิทยาเขตวังท่าพระ

3. ความร่วมมือระหว่างอาจารย์และบุคลากรในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนานักศึกษา ยังอยู่ในระดับที่ไม่เพียงพอ

ด้านการพัฒนางานแนะแนวในระดับสถาบัน และทบวงมหาวิทยาลัย เห็นสมควรให้ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานกลางเอื้ออำนวยด้านข้อมูล รวมทั้งคู่มือกิจกรรมต่าง ๆ ให้สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ นำไปใช้ให้บริการแก่นักศึกษา รวมทั้งทบวงมหาวิทยาลัยควรจะหาตัวอย่างหน่วยงานหรือโครงการกิจกรรมที่ประสบความสำเร็จในต่างประเทศมาให้สถาบันอุดมศึกษาไทย ได้ศึกษาและพัฒนางานของตนเองด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ ดร.สมสุข ธีระพิจิตร

ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วุฒิการศึกษา Ed.D. (Higher Education)

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ วันที่ 26 พฤษภาคม 2536

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 4 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

การจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้นิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไม่ได้มีการกำหนดเป็นนโยบายที่แน่นอน หรือชัดเจนโดยเฉพาะ แต่ได้ให้การสนับสนุนส่งเสริมการจัดบริการด้านนี้มาโดยตลอด ทั้งในด้านการให้บริการปรึกษา การจัดห้องสมุดอาชีพ การจัดบริการจัดหางาน การพัฒนาบุคลิกภาพและเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม โดยได้รับความร่วมมือจากภาควิชาจิตวิทยาแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านนี้อยู่แล้วในบางโครงการ ทั้งนี้เป้าหมายของการจัดบริการดังกล่าว เพื่อพัฒนาและเตรียมความพร้อมให้นิสิต สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและก้าวเข้าสู่โลกของอาชีพอย่างมีคุณภาพ

การดำเนินงานด้านบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพที่จัดอยู่ในปัจจุบันนี้ มีความพอใจในระดับหนึ่ง และเห็นว่าควรจะได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป ทั้งนี้มหาวิทยาลัยมีโครงการที่จะดำเนินการหลายโครงการ อาทิเช่น จะร่วมกับสมาคมศิษย์เก่าที่เป็นเจ้าของกิจการ หรือธุรกิจต่าง ๆ ประมวลข้อมูลสำคัญและเป็นปัจจุบันเกี่ยวกับอาชีพ ประเภทต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่นิสิตเป็นต้น

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านนี้ ที่สำคัญได้แก่ บุคลากรมีจำนวนน้อยเกินไป สำหรับด้านงบประมาณนั้นได้รับจัดสรรพอเหมาะกับกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่แล้ว

ด้านการพัฒนางานในระดับสถาบันนั้น เห็นสมควรเสริมกิจกรรมด้านการพัฒนาบุคลิกภาพและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้นิสิตมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการให้บริการด้านข้อมูลการศึกษาและอาชีพ รวมทั้งควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นิสิตมีแนวคิดในการสร้างงานด้วยตนเอง หรือการประกอบอาชีพอิสระมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการเข้าทำงานในธุรกิจเอกชนต่าง ๆ

ด้านการพัฒนางานในระดับทบวงมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเห็นสมควรให้ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นหน่วยประสานงานกลางระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน โดยให้การสนับสนุนด้านข้อมูลและเครื่องมือในการปฏิบัติงาน เป็นศูนย์แลกเปลี่ยนข่าวสารและความเคลื่อนไหวของหน่วยงานแนะแนวในแต่ละสถาบัน รวมทั้งควรส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานเป็นประจำ สม่ำเสมอทุกปี ในรูปแบบของการประชุม สัมมนา และฝึกอบรม โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงาน ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ รวมทั้งระดมความคิดในการพัฒนารูปแบบการจัดบริการแนะแนวที่เหมาะสม หรือแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ นายพล แสงสว่าง

ตำแหน่ง ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (แนะแนว)

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ ปี พ.ศ.2537

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 21 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยมีนโยบายสำคัญเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ให้กับนิสิตนักศึกษา เป็น 2 ประเด็น กล่าวคือ การพัฒนาด้านบุคลิกภาพและจริยธรรมให้นักศึกษา โดยจัดกิจกรรมเป็นประจำและสม่ำเสมอ รวมทั้งการให้บริการข้อมูลด้านอาชีพแก่นักศึกษา โดยเน้นภาคธุรกิจเอกชนและวงการอุตสาหกรรม ซึ่งกำลังมีบทบาทในเชิงเศรษฐกิจของประเทศ

สำหรับการดำเนินงานด้านบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ที่มหาวิทยาลัยดำเนินการอยู่ในขณะนี้ มีความเห็นว่ายังไม่อยู่ในระดับที่พอใจ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาให้ความสนใจน้อย และมักจะให้ความสนใจเกี่ยวกับรายการบันเทิงรื่นเริง สนุกสนานมากกว่าการบรรยาย อบรมส่งเสริมทางวิชาการ

นอกจากนี้ ยังมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานอีก 2-3 ประการ ได้แก่ สถานที่จัดบริการคับแคบ ไม่เอื้อต่อการให้บริการทั้งนักศึกษาและหน่วยธุรกิจเอกชนที่มาให้ความร่วมมือ รวมทั้งยังขาดแคลนเอกสารข้อมูลด้านอาชีพที่จะจัดเผยแพร่แก่นักศึกษา และประเด็นที่สำคัญก็คือไม่ได้รับงบประมาณเพียงพอที่จะพัฒนางาน โดยเฉพาะด้านห้องสมุดอาชีพ

ทั้งนี้ หากจะพัฒนางานด้านนี้ให้สามารถจัดบริการแก่นักศึกษาอย่างเต็มที่แล้ว ควรจะเพิ่มบุคลากรที่ปฏิบัติให้เพียงพอที่จะให้บริการทุก ๆ ด้าน จัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น และควรพัฒนาข้อมูลข่าวสาร และข้อมูลที่สามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ นายวีระพันธ์ ศรีสม

ตำแหน่ง รักษาการในตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

วุฒิการศึกษา วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2538

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 16 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้พิจารณาเห็นว่า การจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพเป็นบริการที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งที่มหาวิทยาลัยจะต้องจัดให้กับนักศึกษา ตลอดระยะเวลาที่นักศึกษาศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาที่ใกล้จะสำเร็จการศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นมากขึ้น เพราะบริการนี้จะช่วยสำรวจและเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือการประกอบการงานอาชีพ

โดยที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นมหาวิทยาลัยค่อนข้างใหม่ การบริหารงานด้านกิจการนักศึกษา ยังอยู่ในระหว่างการพัฒนาทุกงาน สำหรับการจัดบริการด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพในปัจจุบัน กล่าวได้ว่ายังอยู่ในระดับที่ไม่พอใจ เพราะขาดทั้งอัตรากำลัง ไม่มีสถานที่ปฏิบัติงานเฉพาะ รวมทั้งได้รับจัดสรรงบประมาณในการนี้น้อยมาก การดำเนินงานจึงเป็นไปในลักษณะเชิงรับมากกว่าเชิงรุก

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพนั้น จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่า มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ จึงเป็นเหตุให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชนขาดความสนใจ จึงไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร ประกอบกับการขาดแคลนอัตรากำลัง สถานที่ปฏิบัติงานและงบประมาณในการดำเนินงาน จึงเป็นผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ได้พิจารณาเห็นว่า ในระดับนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัย ยังไม่ให้ความสำคัญกับงานบริการนี้เท่าที่ควร จึงไม่มีการส่งเสริมกิจกรรมด้านนี้ในสถาบันอุดมศึกษาอย่างจริงจัง

ในด้านการพัฒนางานบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพของสถาบันอุดมศึกษา ในระดับสถาบันนั้น เห็นว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญ และกำหนดนโยบายที่ชัดเจน เพื่อผู้ปฏิบัติจะได้ดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว ขณะเดียวกันทบวงมหาวิทยาลัยควรจะจัดให้มีการประชุมสัมมนา ฝึกอบรม ผู้ปฏิบัติงานด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพจากทุกมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ และควรทำหน้าที่เป็นหน่วยกลาง ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศในระหว่างมหาวิทยาลัยด้วยกัน ทั้งที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และระหว่างมหาวิทยาลัยกับทบวงมหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ นายปราโมทย์ ขลิบเงิน

ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

วุฒิการศึกษา ปริญญาโท

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ พ.ศ.2532

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 9 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ มีนโยบายด้านการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้กับนักศึกษา สรุปได้ว่า เพื่อแก้ไขปัญหาให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาให้มีความเข้าใจในการศึกษาแต่ละสาขาวิชา และเหมาะสมกับตนเอง รวมทั้งช่วยให้มีการปรับตัวอย่างเหมาะสมในสถาบัน เช่น การคบเพื่อน การเที่ยวเตร่ เป็นต้น ทั้งนี้ เนื่องจากนักศึกษาของสถาบันมาจากทั่วประเทศ ทั้งในหลักสูตรต่อเนื่องและหลักสูตร 4 ปี นักศึกษาแต่ละคนอาจจะมีปัญหาที่แตกต่างกัน เช่น ขาดแคลนทุนการศึกษา ครอบครัวแตกแยก ปัญหาการแบ่งมรดก ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าว สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ จำเป็นต้องยื่นมือเข้าช่วยเหลือ นอกจากนี้ได้จัดให้บริการข้อมูลความรู้ทางด้านอาชีพ โดยเฉพาะจากธุรกิจ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในแต่ละสาขาวิชา การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ การปรับบุคลิกภาพ รวมทั้งทักษะการพัฒนาตนเอง และทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ

สำหรับการจัดบริการแนะแนวศึกษาต่อ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมปลายที่จะมาเข้าศึกษาในสถาบันนั้น ฝ่ายกิจการนักศึกษาได้ให้ข้อมูลแก่หน่วยที่ปฏิบัติโดยตรง คือ กองบริการการศึกษา และในบางครั้งได้จัดส่งนักศึกษาที่เป็นศิษย์เก่าของโรงเรียนออกไปให้คำแนะนำเป็นครั้งคราว

การดำเนินงานด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพของสถาบันในปัจจุบันนั้น กล่าวได้ว่ายังไม่อยู่ในระดับที่พอใจ เป็นลักษณะเชิงรับมากกว่าเชิงรุก และเป็นงานในลักษณะประจำเป็นส่วนใหญ่ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ ยังมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินงานด้านนี้อีกหลายด้าน ได้แก่ การจัดกิจกรรมให้แก่นักศึกษาที่พักอยู่ในหอพักอย่างเต็มที่ ทั้งในด้านการปรับตัว มนุษยสัมพันธ์ และการประพฤติปฏิบัติตน (โดยเฉพาะนักศึกษาหญิง)

รวมทั้งในด้านเทคนิคการวางแผนชีวิตและอาชีพทั้งนี้เนื่องจากปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ ได้แก่

ปัญหาที่สำคัญในการดำเนินงานในปัจจุบัน คือการขาดแคลนบุคลากรที่ปฏิบัติงาน ปัจจุบันมีจำนวนเพียง 2 คน ทำงานเต็มเวลาโดยไม่มีชั่วโมงสอน นอกจากนี้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผู้ปฏิบัติงาน ต้องเน้นด้านการประชาสัมพันธ์อย่างมาก นักศึกษาจึงจะมาใช้บริการ

ในด้านการพัฒนางานด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพในระดับสถาบัน มีความเห็นว่าควรให้มีการแนะแนวในระดับคณะด้วย โดยการประสานงานของหน่วยแนะแนวในฝ่ายกิจการนักศึกษา นอกจากนี้ ควรพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานให้มีโลกทัศน์กว้างไกล มีใจรักงาน และจัดจำนวนบุคลากรให้เพียงพอกับกิจกรรมที่จะดำเนินการ ประการสำคัญก็คือ ควรแสวงหารูปแบบกิจกรรมที่แปลกใหม่และให้ประโยชน์แก่นักศึกษา เพื่อเชิญชวนให้นักศึกษาให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมหรือรับบริการมากยิ่งขึ้น

สำหรับบทบาทของทบวงมหาวิทยาลัยในการพัฒนางานด้านนี้ ประการสำคัญคือควรจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่ง เพื่อพัฒนางานด้านกิจการนักศึกษาให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนทุกแห่ง แม้ว่าจะมีความร่วมมือกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในรูปของสมาคมแล้วก็ตาม หากได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลด้วยจะยิ่งส่งเสริมให้งานด้านนี้ได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ทบวงมหาวิทยาลัย ควรทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสาน และให้บริการข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านนี้ในภาพรวมด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วินัย รังสินันท์

ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต

วุฒิการศึกษา กศบ.(ฟิสิกส์), M.A. Ph.D

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ วันที่ 1 มิถุนายน 2537

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 28 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ สำนักงานฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยรังสิต มีนโยบายด้านการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้นักศึกษา สรุปได้ว่า ในด้านการแนะแนวการศึกษาจะดำเนินการร่วมกัน 2 ฝ่าย ได้แก่

1. คณะ/สาขาวิชา ซึ่งจะมีรองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาเป็นผู้ให้คำปรึกษาในด้านการเรียนการสอน ตามหลักสูตรของแต่ละคณะ ซึ่งขณะนี้มหาวิทยาลัยกำลังรณรงค์ให้อาจารย์ทำหน้าที่ <u>ให้คำปรึกษา</u>ให้มากขึ้น โดยเฉพาะคณะทางด้านสังคมศาสตร์/บริหารธุรกิจ นอกเหนือจากคณะพยาบาลศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์ ซึ่งอาจารย์ได้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาอย่างเต็มที่แล้ว

2. ฝ่ายกิจการนักศึกษา จะมุ่งแนะแนวในด้านภาพรวม เช่น ปัญหาในการเรียน ระบบการศึกษา การแบ่งเวลา การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะนักศึกษาที่พักในหอพัก จะได้รับบริการด้านนี้เต็มที่

ทั้งนี้ จากนโยบายที่ได้กล่าวมา จึงเกิดเป็นจุดเน้นขึ้น 2 ประการ คือ การพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา และการจัดหอพักให้กับศูนย์การเรียน (Study Center) โดยเฉพาะนักศึกษาที่ไม่ประสบผลสำเร็จทางการเรียน และมีอาจารย์ประจำหอพักทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษา

ในด้านแนะแนวอาชีพ มหาวิทยาลัยมีนโยบายที่จะดำเนินการหลายด้าน ได้แก่ การให้ความรู้ด้านอาชีพ การพัฒนาบุคลิกภาพ การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ และการจัดหางาน จัดตลาดนัดแรงงาน ตลอดจนการพัฒนานักศึกษาด้านคุณธรรมและจริยธรรมเชิงวิชาชีพ

การดำเนินงานด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพของมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน กล่าวได้ว่ามีความพอใจในระดับหนึ่ง แต่จะต้องมีการพัฒนาต่อไปเรื่อย ๆ ปัจจุบันมีกิจกรรมจำนวนมาก แต่ขาดแคลนบุคลากร โดยเฉพาะในฝ่ายกิจการนักศึกษา โดยแท้จริงแล้วมหาวิทยาลัยมีนโยบายที่จะให้คณะดำเนินงานด้านนี้ให้เข้มแข็งขึ้น โดยมีฝ่ายกิจการนักศึกษาเป็นฝ่ายสนับสนุน แผนงานที่จะดำเนินงานต่อไป ได้แก่ การทำระบบ MIS เข้ามาในการจัดทำระบบเอกสารข้อมูลแนะแนวอาชีพ รวมทั้งด้านการฝึกงาน ได้มุ่งที่จะให้คณะเป็นผู้ดำเนินการ และให้ฝ่ายกิจการนักศึกษาเป็นผู้สร้างเครือข่ายกับฝ่ายธุรกิจเอกชนต่าง ๆ ในด้านงบประมาณนี้ มหาวิทยาลัยให้การสนับสนุน แต่ประสงค์ที่จะเสนอให้สังคมได้มีส่วนร่วมในการพัฒนานักศึกษา โดยการให้เงินสนับสนุนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และให้สังคมเป็นผู้ชี้หรือระบุว่าบทบาทด้านนี้ของมหาวิทยาลัยดีแล้วหรือยังน้อยเกินไป

ในด้านการบริหารงาน งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพขึ้นอยู่กับรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาโดยตรง ทำให้ทำงานได้อย่างอิสระและรวดเร็ว

แนวทางในการพัฒนางานในระดับสถาบันนั้นเห็นว่า การจัดบริการด้านนี้ควรจัดเป็นเชิงรุก ผู้บริหารระดับสูง จะต้องทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่หัวหน้างานให้ได้ทั้งทางด้านเทคนิคและวิธีการทำงาน รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรสร้างงานด้วยตนเองให้ได้ ทั้งนี้การพัฒนานักศึกษา ควรเน้นการปรับบุคลิกภาพเพื่อการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ จรรยาบรรณ ค่านิยม และคุณธรรม รวมทั้งการปรับตัวอยู่ในสังคมสมัยใหม่ได้ นอกจากนี้ ควรเสริมทักษะในการทำงานเชิงวิชาชีพเพิ่มเติม เช่น ทักษะการใช้มือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ เป็นต้น

สำหรับบทบาทของทบวงมหาวิทยาลัยในการพัฒนางานด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพ เห็นสมควรให้ทบวงมหาวิทยาลัย

1. เน้นบทบาทของการเป็นศูนย์กลางของการให้บริการมากกว่าการควบคุม ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ได้มีการควบคุมกันเองอยู่แล้ว เนื่องจากการแข่งขันในตลาดแรงงาน

2. ควรดำเนินการจัดชุดฝึกอบรมพิเศษทางด้านเทคนิคการให้คำปรึกษา และวิธีการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อจะได้กระจายให้มหาวิทยาลัย/สถาบัน นำไปใช้ได้ทันที รวมทั้งเป็นหน่วยงานกลางในการให้และแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารจากแต่ละสถาบัน และการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนา

3. สถาบันอุดมศึกษาไม่ทราบว่าทบวงมหาวิทยาลัยมีจุดเน้นในงานด้านนี้อย่างไร เนื่องจากไม่มีตัวบ่งชี้ หรือไม่มีนโยบายที่ชัดเจนให้กับสถาบันอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษาจึงยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยควรกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจนให้แก่สถาบันอุดมศึกษา

4. ทบวงมหาวิทยาลัยควรเน้นนโยบายด้านบริการโดยการส่งเสริม สนับสนุน มากกว่าการกำกับและควบคุม โดยทบวงมหาวิทยาลัยอาจทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมผู้เชี่ยวชาญด้านแนะแนวและทำหน้าที่เป็นผู้ให้มากกว่าการตรวจสอบ

5. ควรส่งเสริมให้มีการใช้ระบบเทคโนโลยีในการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ ว่าที่ ร.ต.บัญชา ศอกจะบก

ตำแหน่ง ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

วุฒิการศึกษา นิติศาสตร์บัณฑิต เนติบัณฑิตไทย

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ วันที่ 1 มิถุนายน 2537

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 27 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

นโยบายของมหาวิทยาลัยในด้านการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้นักศึกษา ก็เพื่อให้นักศึกษาสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ โดยการให้ข้อมูลทั้งในด้านการศึกษาและด้านอาชีพ การให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาส่วนตัวและสังคม จัดหางานให้นักศึกษา รวมทั้งจัดหาทุนการศึกษาทั้งจากภายในและภายนอกสถาบัน ให้นักศึกษาที่มีปัญหาด้านการเงินหรือมีความสามารถดีเด่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีนโยบายที่จะพัฒนาและเสริมสร้างคุณธรรม จริธรรมให้นักศึกษา โดยผ่านกระบวนการแนะแนว รวมทั้งจัดให้มีการติดตามประเมินผล และการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนานักศึกษาอีกด้วย

เท่าที่ได้ดำเนินการมาจวบจนปัจจุบันนี้ มีความพอใจในการดำเนินงานด้านนี้ในระดับหนึ่ง กล่าวคือ งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้รับการพัฒนามาเรื่อย ๆ แบบค่อยเป็นค่อยไป โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ จึงอาจกล่าวได้ว่างานด้านนี้ได้รับการพัฒนาขึ้นตามสัดส่วนและเป้าหมายที่วางไว้

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านนี้ที่สำคัญ ได้แก่ บุคลากรมีจำนวนจำกัดและทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอน ซึ่งมีภาระงานสอนเต็มที่ ทำให้ไม่มีเวลาให้บริการปรึกษาแก่นักศึกษาและสร้างสรรค์โครงการใหม่ ๆ สำหรับพัฒนานักศึกษาปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมีนโยบายที่จะเพิ่มจำนวนบุคลากรในด้านนี้ แต่ยังไม่สามารถหาบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาตรง และมีประสบการณ์มาทำงานได้ นอกจากนี้ในด้านสถานที่ปฏิบัติงานยังไม่เป็นสัดส่วนเฉพาะ รวมทั้งขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ที่จะอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน

ในด้านการพัฒนางานในระดับสถาบันมีความเห็นว่า ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และระหว่างสถาบัน ทั้งในระดับภูมิภาคไปจนถึงในระดับประเทศ และต่างประเทศ เพื่อจะได้ทราบ

ปัญหาของนักศึกษา และแนวทางในการพัฒนานักศึกษา ตลอดจนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนโครงการต่าง ๆ เพื่อจะช่วยพัฒนานักศึกษาได้อย่างเต็มที่ นอกจานี้บุคลากรที่ปฏิบัติงานในแต่ละสถาบัน ควรจะได้มีโอกาสศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนทัศนคติและเทคนิคในการปฏิบัติงานระหว่างกันในแต่ละปี

ในส่วนของทบวงมหาวิทยาลัย ควรจะเพิ่มบทบาทให้มากขึ้นในการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนแก่ฝ่ายกิจการนักศึกษาของแต่ละสถาบัน รวมทั้งควบคุมดูแลให้มีการฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยควรพิจารณากำหนดจำนวน และคุณสมบัติเฉพาะ เพื่อให้คุณภาพงานในแต่ละสถาบันมีความเหมาะสมและใกล้เคียงกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ อาจารย์มารยาท นันทแพศย์

ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

วุฒิการศึกษา M.A. (ภาษาศาสตร์)

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ พ.ศ.2534

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 8 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีปทุม มีนโยบายด้านการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา กล่าวคือ มุ่งเน้นที่จะให้งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพเป็นหน่วยงานกลางระหว่างภาคธุรกิจเอกชนและนักศึกษาในการให้ข้อมูลด้านอาชีพ ตำแหน่งงาน ประสานการฝึกงาน จัดนัดพบแรงงาน ตลอดจนการเตรียมนักศึกษาเข้าสู่อาชีพ นอกจากนี้ในด้านการแนะแนวการศึกษาได้มุ่งเน้นที่จะให้แนวทางในการเลือกสาขาวิชาเอก วิชาโท การพัฒนาทักษะทางการเรียนและแนวทางในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ สำหรับบริการด้านการให้คำปรึกษานั้น ส่วนใหญ่ นักศึกษาจะปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาประจำคณะอยู่แล้ว บริการด้านนี้ของฝ่ายกิจการนักศึกษาจึงถือเป็นบริการในลำดับรองลงไป

สำหรับการดำเนินงานด้านบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพของมหาวิทยาลัยในปัจจุบันนี้อยู่ภายใต้ฝ่ายบริการและสวัสดิการในสำนักกิจการนักศึกษา ปัญหาสำคัญในการบริหารงานขณะนี้คือขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณภาพ และมีใจรักงานด้านนี้ มีการเปลี่ยนแปลงผู้ปฏิบัติงานบ่อย ทำให้ไม่สามารถพัฒนางานให้สมบูรณ์ตามที่ได้คาดหมายไว้ ประกอบกับนักศึกษาปัจจุบันไม่เห็นความสำคัญของบริการที่จัดดังกล่าว จึงไม่มาใช้บริการเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม ฝ่ายกิจการนักศึกษาได้ประสานกับคณะต่าง ๆ ในการจัดบรรยาย/อภิปรายให้กับนักศึกษา และจัดปัจฉิมนิเทศรวม โดยจัดพิมพ์เอกสารคู่มือการสมัครงานแจกให้นักศึกษาทุกคนเป็นประจำทุกปี

ด้านการพัฒนาแนะแนวการศึกษาและอาชีพในระดับสถาบันมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรจัดบริการเพื่อเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาทั้งด้านการศึกษาและอาชีพอย่างเพียงพอ รวมทั้งควรเน้นการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาด้วย นอกจากนี้ควรเสาะแสวงหาบุคลากรที่มีวุฒิ

การศึกษาด้านแนะแนวหรือจิตวิทยา มีประสบการณ์ และมีความรักในวิชาชีพนี้มาปฏิบัติงาน จะทำให้งานด้านนี้พัฒนามากยิ่งขึ้น

สำหรับบทบาทของทบวงมหาวิทยาลัย ในการส่งเสริมและพัฒนางานด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพ เห็นสมควรเน้นด้านการประสานงานและให้บริการ อาทิ ประสานการจัดหาบุคลากรที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพในการทำงานให้สถาบันอุดมศึกษาที่ขาดแคลนบุคลากร จัดการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูดทักษะในการปฏิบัติงาน จัดให้มีการทัศนศึกษาดูงาน การจัดบริการในด้านนี้ของสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ รวมทั้งให้บริการข้อมูลเพื่อใช้ในการให้บริการ และการจัดทำจดหมายข่าว เวียนไปยังสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ทราบความเคลื่อนไหวของงานด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ นายวรัญญู กันภัย

ตำแหน่ง ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยสยาม

วุฒิการศึกษา Bs.in Ed.

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ พ.ศ.2536

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 18 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยสยาม

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยสยาม มีนโยบายด้านการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้นักศึกษา สรุปเป็น 3 ประเด็น ได้ดังนี้

1. การให้บริการด้านวิชาการ โดยเน้นในเรื่องการเลือกสาขาวิชาเรียนของนักศึกษา การติดตามผลการเรียนของนักศึกษา และการแนะแนวการศึกษาต่อในระดับสูงทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะจัดไปพร้อมกับกิจกรรมนัดพบแรงงาน

2. บริการจัดหางาน ซึ่งจัดกิจกรรมตลอดปี โดยทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางระหว่างบริษัทธุรกิจเอกชนกับนักศึกษา ทั้งในการให้ข่าวสารข้อมูลด้านตลาดแรงงาน และการสอบสัมภาษณ์คัดเลือกเข้าทำงาน

3. การให้บริการทั่วไป เช่น ในลักษณะการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพให้นักศึกษาใช้เวลาดำเนินการ ภาคเรียนละ 2 รุ่น ๆ ละประมาณ 1 เดือนเศษ โดยใช้เวลาเรียนปกติในช่วงบ่าย เป็นต้น แต่ยังมีปัญหาในการดำเนินการบางประการที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงต่อไป สำหรับปีต่อไปมีนโยบายที่จะจัดกิจกรรมดังกล่าวให้กับผู้นำนักศึกษาที่ทำงานสโมสรนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาที่เป็นระดับผู้นำ ได้มีบุคลิกภาพที่ดีขึ้น รวมทั้งมีโครงการจะพัฒนาวิทยากร โดยเชิญคณาจารย์จากสาขาวิชาต่าง ๆ มาอบรมเทคนิคการเป็นวิทยากร รวมทั้งเทคนิคการให้คำปรึกษาเพื่อจะได้ทำหน้าที่บริการนักศึกษาได้ด้วย

สำหรับการดำเนินงานด้านการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพของมหาวิทยาลัย ในปัจจุบันไม่ได้ทำเฉพาะฝ่ายกิจการนักศึกษา ซึ่งมีบุคลากรจำกัดแต่เพียงหน่วยงานเดียว ฝ่ายแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ได้เชิญอาจารย์จากทุกสาขาวิชา มาร่วมเป็นกรรมการในฝ่ายแนะแนวด้วย ทั้งนี้การดำเนินงานที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน กล่าวได้ว่า มีความพอใจในระดับหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากการจัดวันนัดพบแรงงานในปีนี้ ได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ทางด้านสื่อการสอนมาร่วมปฏิบัติงาน ทำให้ผล

งานดีขึ้น และได้รับการชมเชยจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้ยังมีความต้องการที่จะพัฒนาบริการแนะแนวการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษา ซึ่งถ้านักศึกษาได้มีความเข้าใจในกระบวนการวัดผล จะทำให้เขาเตรียมแผนการศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในระยะเวลาที่กำหนด

ในด้านปัญหาและอุปสรรคนั้น กล่าวได้ว่า ไม่มีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ เนื่องจากผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญของงานนี้อยู่แล้ว โดยจัดให้มีผู้บริหารรับผิดชอบงานด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพเป็นการเฉพาะ ประกอบด้วยบุคลากรที่ปฏิบัติงานจบการศึกษาด้านแนะแนวโดยตรง และได้รับจัดสรรงบประมาณ ตลอดจนสถานที่ปฏิบัติที่เหมาะสมเพียงพอ

ในด้านการพัฒนางานแนะแนวการศึกษาและอาชีพในระดับสถาบัน มีความเห็นว่าควรกำหนดแนวทางในการแนะแนวอย่างชัดเจน ในด้านการเลือกคณะสาขาวิชาที่จะศึกษา และการติดตามผลการเรียนของนักศึกษา รวมทั้งมุ่งเน้นที่จะฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพให้นักศึกษา ก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย

ด้านการพัฒนางานแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา ในบทบาทของทบวงมหาวิทยาลัย ควรจะทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานกลาง แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และกิจกรรมของแต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบัน และควรจัดกิจกรรมในด้านพัฒนาบุคลากร เช่น การจัดประชุมสัมมนา ฝึกอบรม เพื่อแลกเปลี่ยนทัศนะ และข้อคิดเห็นในระหว่างผู้ปฏิบัติงานด้านเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนางานแนะแนวในสถาบันอุดมศึกษาสมบูรณ์ขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไรวรรณ ตันธนสถิตย์

ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายสนับสนุนการศึกษาและกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

วุฒิการศึกษา ปริญญาเอกทางสังคมศึกษา

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ วันที่ 1 มกราคม 2537

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 6 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

การจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพนี้ โดยปกติจะจัดทั้งในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน แต่สำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแล้ว เห็นว่ากิจกรรมด้านนี้ดำเนินการเข้มแข็งกว่าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้วยเหตุผล 2 ประการ กล่าวคือ

1. นักศึกษาที่เข้ามาเรียนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เป็นนักศึกษาที่ผลการศึกษาในระดับปานกลางถึงระดับค่อนข้างดี ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้บริการแนะแนวมากขึ้น โดยเฉพาะทางด้านการศึกษา

2. สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำเป็นต้องผลิตบัณฑิตเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยให้มีจำนวนบัณฑิตที่ตกงานน้อยที่สุด มิฉะนั้นจะไม่มีใครสนใจที่จะเข้ามาศึกษา ดังนั้นการจัดบริการแนะแนวอาชีพจึงต้องจัดให้เข้มข้นตามมาด้วย โดยจะถือเป็นการคืนบริการให้นักศึกษามากยิ่งขึ้น ในขณะที่มหาวิทยาลัยเก็บค่าหน่วยกิตสูง

ทั้งนี้ การจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพนี้ ได้รับความสนใจจากผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะกรรมการสภามหาวิทยาลัย ได้ย้ำเน้นให้ผู้บริหารงานได้ตระหนักถึงความสำคัญของบริการนี้ รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมโดยตลอด

การดำเนินงานด้านบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพที่จัดอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่อยู่ในระดับที่พอใจ เนื่องจากยังมีโครงการ/กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยวางเป้าหมายไว้อีกหลายประการ เช่น ในปีการศึกษาใหม่ (2538) นี้ จะจัดให้มีโครงการจัดตั้ง "คลีนิคจิตวิทยา" โดยมีผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาประจำ นอกเหนือจากทีมงานแนะแนวของมหาวิทยาลัย ในระยะแรกนี้จะบริการให้กับนักศึกษาของ

มหาวิทยาลัยก่อน ต่อไปเมื่อมีบุคลากรเพิ่มมากขึ้นจะให้บริการชุมชนภายนอกด้วย ซึ่งนอกจากจะถือเป็นภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยแล้ว ยังเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีของมหาวิทยาลัยต่อสังคมในบริเวณชุมชนใกล้เคียงด้วย

สำหรับกิจกรรมที่จัดให้กับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ผ่านมา ยังถือว่าน้อยกว่าที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ทั้งนี้เนื่องจากมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ได้แก่

1. ผู้ที่รับผิดชอบงานด้านนี้ มีตำแหน่งเป็นอาจารย์ มีภาระงานสอนมาก ภาคปกติและภาคค่ำ จึงไม่มีเวลาทุ่มเทให้กับการจัดบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านบริการให้คำปรึกษา

2. ตารางเรียนและเวลาว่าของนักศึกษาไม่เอื้ออำนวยให้ ฝ่ายกิจการนักศึกษาจัดบริการพิเศษต่าง ๆ ได้มาก

3. สถานที่จัดบริการไม่อำนวย ได้แก่ ไม่มีห้องให้คำปรึกษาเฉพาะ

4. นักศึกษาที่มาใช้บริการ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ประสบปัญหา ได้แก่ ปัญหาครอบครัวกำลังจะถูกรีไทร์หรือ ลาพัก หรือตกงาน เป็นต้น

อย่างไรก็ดี ขณะนี้มหาวิทยาลัยกำลังอยู่ในระหว่างการจัดหาสถานที่ปฏิบัติงานใหม่ รวมทั้งเปิดรับสมัครบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญามหาบัณฑิต ด้านจิตวิทยาแนะแนว และมีประสบการณ์มาทำงานด้านนี้อย่างเต็มเวลา เพื่อจะได้ให้บริการด้านนี้เป็นไปตามเป้าหมายที่มหาวิทยาลัยตั้งไว้

ในด้านการพัฒนางานระดับสถาบันอุดมศึกษา เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาควรทุ่มเทการจัดบริการด้านนี้ให้แก่นักศึกษามากขึ้น โดยให้เวลาแก่นักศึกษามากขึ้น ให้ความเห็นใจนักศึกษามากขึ้น เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้นักศึกษาประสบปัญหาต่าง ๆ มากขึ้น นอกจากนี้ ควรเน้นเรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพ การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพและให้ข้อมูลตำแหน่งงาน โดยร่วมกับหน่วยธุรกิจต่าง ๆ จัดกิจกรรมเป็นช่วง ๆ ตลอดปี เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้นักศึกษามากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมอยู่เสมอเพื่อให้เป็นที่สนใจ

ในด้านการพัฒนางานระดับทบวงมหาวิทยาลัย เห็นสมควรให้ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นศูนย์ประสานข้อมูลด้านแนะแนวและด้านอาชีพ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน รวมทั้งจากหน่วยงานจากต่างประเทศ การพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านนี้ เช่น การประชุม สัมมนา ฝึกอบรม และหากจะพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพื่อกิจการด้านนี้ด้วย จะยิ่งเป็นการส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมากยิ่งขึ้น

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ อาจารย์กนกวรรณ ฉันธนะมงคล

ตำแหน่ง รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วุฒิการศึกษา วท.ม. (พยาบาลแม่และเด็ก)

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ พ.ศ.2536

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 8 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีนโยบายเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้นักศึกษา สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยจะจัดบริการแนะแนวด้านการศึกษาให้กับนักศึกษาทุกคณะวิชาอย่างต่อเนื่อง และจัดแนะแนวด้านอาชีพให้กับนักศึกษาทั้งในขณะที่เรียนและก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา โดยพิจารณาอาชีพที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียนเป็นหลัก

สำหรับการดำเนินงานด้านการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ในมหาวิทยาลัยปัจจุบันนี้ ยังจะต้องปรับปรุงให้พัฒนายิ่งขึ้นในทุกด้าน รวมทั้งในด้านบุคลากรซึ่งมีจำนวนจำกัด เนื่องจากเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่กำลังพัฒนา

ในด้านข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนางานระดับทบวงมหาวิทยาลัยนั้น เห็นสมควรให้ทบวงมหาวิทยาลัย พัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงาน โดยจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้มากกว่าที่ได้เคยปฏิบัติมา โดยปรับขยายหัวข้อให้มีความหลากหลายมากขึ้น ไม่ควรเน้นหนักการแนะแนวเชิงจิตวิทยามากเกินไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ ภราดาวิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์

ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ พ.ศ.2537

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 14 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีนโยบายด้านการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้นักศึกษา สรุปได้ว่า เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาตนเองในด้านการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และการมีสุขภาพจิตที่ดี รวมทั้งการยอมรับความเป็นจริงเกี่ยวกับตนเอง เพื่อจะได้ใช้ชีวิตในการศึกษาเล่าเรียนในมหาวิทยาลัยอย่างมีความสุข นอกจากนี้มหาวิทยาลัยได้มุ่งเน้นให้นักศึกษามีความพร้อมทางด้านทักษะ และประสบการณ์ด้านอาชีพให้มากที่สุด เสริมจากด้านวิชาการ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นที่ยอมรับขององค์กรธุรกิจ และเป็นผู้ประกอบการในตลาดแรงงานมากที่สุด และประการสุดท้ายมุ่งเน้นที่จะให้นักศึกษาทุกคน ได้มีการพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรมอย่างเต็มที่ก่อนที่สำเร็จการศึกษา

การดำเนินงานด้านบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัย ในปัจจุบันมีความเห็นว่าอยู่ในระดับที่น่าพอใจ กล่าวคือ มหาวิทยาลัยได้จัดหน่วยให้บริการออกเป็น 2 ศูนย์ คือศูนย์สนเทศและแนะแนวอาชีพ และศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษา โดยจะมีบุคลากรสถานที่ปฏิบัติงาน และกิจกรรมแยกต่างหากจากกัน แต่เป้าประสงค์ใหญ่ที่สำคัญคือ พัฒนาตัวนักศึกษาให้มีคุณภาพและสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่กำหนด

สำหรับผลการดำเนินงานของศูนย์สนเทศและแนะแนวอาชีพนั้น ได้พบว่านักศึกษาที่ผ่านกระบวนการหรือกิจกรรมแล้ว มีความชัดเจนในตนเองมากขึ้น ทั้งในด้านการศึกษาและด้านอาชีพ มีความรู้และข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพได้เหมาะสมและสอดคล้องกับความถนัด และความสนใจของตนเอง สิ่งสำคัญที่สุดก็คือผู้บริหารมหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนในทุกด้านอย่างเต็มที่ และให้ความคาดหวังว่าจะสามารถสร้างนักศึกษาให้เป็นผู้ประกอบการ นอกเหนือจากการส่งเสริมให้มีงานทำ

สำหรับศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษานั้น ได้เน้นความสนใจในตัวนักศึกษาเป็นรายบุคคล รวมทั้งจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักศึกษาใหม่ทุกสาขา เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาของนักศึกษา

ด้านปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน ให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ สำหรับนักศึกษาของศูนย์ปฏิบัติงาน ทั้ง 2 ศูนย์ สรุปได้ว่านักศึกษาบางส่วนมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องต่ออาจารย์แนะแนวที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา อีกทั้งไม่เห็นความสำคัญของบริการที่จัดให้ ซึ่งต้องใช้วิธีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาเข้าใจ โดยเน้นให้นักศึกษาเห็นว่าการป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดนั้น ก่อให้เกิดผลดีกว่าการแก้ปัญหาในภายหลัง นอกจากนี้เนื่องจากนักศึกษามีกิจกรรมด้านการศึกษาอย่างเต็มที่และเต็มเวลาที่กำหนด ทำให้ช่วงเวลาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ค่อนข้างจำกัด ทำให้เป็นปัญหาต่อการจัดกิจกรรมบริการ ในด้านสถานที่ปฏิบัติงานและให้บริการแก่นักศึกษา มีบริเวณค่อนข้างจำกัด ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการ โดยเฉพาะที่ศูนย์สารสนเทศและแนะแนวอาชีพ ประการสุดท้ายขาดบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการปฏิบัติงาน

สำหรับแนวทางในการพัฒนางานบริการด้านนี้ สรุปได้ดังนี้

1. ควรใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยผ่อนแรงบุคลากรและประหยัดเวลาในการทำงาน เช่น ควรมี Computer on line จากห้องทะเบียนมายังศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษา เพื่อตรวจสอบประวัติการศึกษาของนักศึกษาได้อย่างรวดเร็ว

2. ควรขอความร่วมมือศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในสายวิชาชีพต่าง ๆ มาพูดคุยกับนักศึกษษ โดยเน้นในเรื่องข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพ เพื่อให้ข้อคิดประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพให้นักศึกษา

3. ควรเสริมสร้างความร่วมมืออันดีระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมประสบความสำเร็จในการพัฒนานักศึกษา

4. ทบวงมหาวิทยาลัยควรเป็นหน่วยประสานงานกลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารและกิจกรรมของแต่ละสถาบัน รวมทั้งอาจจะเป็นผู้จัดทำข้อมูลในลักษณะภาพรวม เพื่อเผยแพร่ให้สถาบันอุดมศึกษาได้ใช้ในการให้บริการแก่นิสิตนักศึกษาได้ และควรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านนี้ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ประสบการณ์และศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน เพื่อการพัฒนานักศึกษาตามปณิธานที่แต่ละสถาบันกำหนด

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์ อาจารย์เด่นศิริ สินสืบผล

ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

วุฒิการศึกษา ปริญญาโท

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2535

วันที่สัมภาษณ์ วันที่ 22 มีนาคม 2538

สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

นโยบายเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้กับนักศึกษาของมหาวิทยาลัย มุ่งเน้นให้เป็นการพัฒนานักศึกษาในเรื่องที่สำคัญ 3 เรื่อง คือ

1. เป็นศูนย์กลางในการให้คำปรึกษาด้านการเรียนและด้านส่วนตัว
2. พัฒนาประสิทธิภาพทางการเรียนให้นักศึกษา โดยเฉพาะผู้ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าระดับ ให้สามารถคงสภาพการเป็นนักศึกษาอยู่ได้
3. ส่งเสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์ในการทำงาน รวมทั้งสนับสนุนให้ได้ทำงานที่มีความเหมาะสมและพึงพอใจ

การดำเนินงานด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้นักศึกษาในปัจจุบัน ยังอยู่ในระดับที่ไม่พอใจ โดยเฉพาะในประเด็นที่สำคัญคือ

1. นโยบายของผู้บริหารในเรื่องการสนับสนุนงานบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ไม่ชัดเจนทำให้ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเต็มที่และสม่ำเสมอ

2. ด้านบุคลากร เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้ปฏิบัติงาน ทำให้การพัฒนางานในบางช่วงหยุดชงักหรือขาดตอน เพราะผู้ที่มารับช่วงงานต่อ ไม่ได้รับการชี้แจงแนะนำจากผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่เดิม นอกจากนี้บุคลากรที่มีความสามารถมีจำนวนไม่เพียงพอ ซึ่งในอนาคตจะสามารถขออัตราเพิ่มได้

3. มีข้อจำกัดเรื่องสถานที่ในการปฏิบัติงาน

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานนั้น มีความเห็นว่าผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญกับงานบริการด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพเป็นอันดับรองจากงานด้านวิชาการ นอกจากนี้อาจจะเป็นที่ระบบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งยังไม่ได้กระจายอำนาจการตัดสินใจในการบริหารเท่าที่ควร ยังเป็นระบบครอบครัว จึงทำให้การดำเนินงานด้านนี้ไม่พัฒนาเท่าที่ควรจะเป็น

ในการพัฒนางานระดับสถาบันอุดมศึกษาเห็นว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ปฏิบัติงานในด้านนี้ให้มากขึ้น และในระดับทบวงมหาวิทยาลัยนั้น เห็นสมควรเสนอให้พิจารณาในเรื่องต่อไปนี้

1. ควรกำหนดรูปแบบการส่งเสริม สนับสนุน งานบริการแนะแนวที่ชัดเจนในนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัย

2. ควรจัดให้มีการเยี่ยมเยียน ติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

3. ควรจัดการประชุมสัมมนาผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย เพื่อรับทราบนโยบาย และแนวทางปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

4. ควรจัดการประชุมสัมมนาและการศึกษาดูงานสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านนี้ของทุกสถาบันอุดมศึกษา โดยอาจจะจัดเป็นประจำทุกภาคการศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากร ทั้งนี้มหาวิทยาลัยยินดีสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคลากรในกรณีที่จะต้องไปร่วมการประชุมในภูมิภาค

5. ควรประชาสัมพันธ์และจัดให้มีการศึกษาดูงานสถาบันอุดมศึกษา ที่มีความพร้อมในการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนางานต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์
รองอธิการบดี/ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

วุฒิการศึกษา.....

ดำรงตำแหน่งนี้เมื่อ.....

วันที่สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

<u>ตอนที่ 2</u> นโยบาย ความพอใจในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

<u>ข้อคำถาม</u>

1. นโยบายของท่านเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้กับนิสิตนักศึกษามีอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านพอใจกับการดำเนินงานด้านบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้นิสิตนักศึกษาในสถาบันของท่านในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าสถาบันของท่านมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินการด้านบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านจะมีข้อเสนอแนะประการใด ในการพัฒนางานบริการด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในระดับสถาบันและในระดับทบวงมหาวิทยาลัย

.....

.....

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

แบบสอบถามชุดที่ 1
สำหรับผู้รับผิดชอบงานบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

<u>คำชี้แจง</u> แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

ตอนที่ 3 โครงสร้างองค์กร การแบ่งงาน และการบังคับบัญชา

ตอนที่ 4 การบริหารงาน (ด้านบุคลากร งบประมาณ สถานที่)

ตอนที่ 5 ประเภทของบริการที่จัดให้แก่นิสิตนักศึกษา

ตอนที่ 6 ผลการดำเนินงาน ความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการพัฒนางาน

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงใน [ ] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง และเติมคำลงในช่องว่างที่เว้นไว้

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ [ ] หญิง [ ] ชาย
2. อายุ.....ปี (ประมาณ)
3. ตำแหน่ง.....สถาบันอุดมศึกษาที่สังกัด.....
4. จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง

   [ ] ต่ำกว่า 1 ปี [ ] 1-3 ปี

   [ ] 3-6 ปี [ ] เกิน 6 ปีขึ้นไป
5. ระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่เรียน

   [ ] ปริญญาตรี สาขา.....

   [ ] ปริญญาโท สาขา.....

   [ ] ปริญญาเอกสาขา.....

<u>ตอนที่ 2</u> การกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

1. วัตถุประสงค์ของหน่วยงานท่านครอบคลุมเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[ ] เป็นหน่วยงานกลางในการประมวลข้อมูลด้านความต้องการบัณฑิต ในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแผนพัฒนามหาวิทยาลัย

[ ] เป็นหน่วยงานกลางระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนกับนิสิตนักศึกษา และบัณฑิตในการเข้าสู่อาชีพ ได้แก่ การสมัครงาน การสัมภาษณ์ การสอบข้อเขียน

[ ] เพื่อเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและพัฒนาการศึกษาการเข้าสู่อาชีพ และการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษา

[ ] เพื่อให้นิสิตนักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาตนเอง เพื่อเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ

[ ] เป็นหน่วยประสานให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกทักษะในการปฏิบัติงาน เช่น การฝึกงานในสถานประกอบการ/ในสถานศึกษา ในลักษณะชั่วคราว

[ ] เพื่อให้นิสิตนักศึกษามีความพร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน เช่น การจัดฝึกอบรม การเขียนใบสมัคร การสัมภาษณ์ การแต่งกาย เป็นต้น

[ ] เป็นหน่วยงานที่ติดตามผลการมีงานทำของนิสิตนักศึกษาและบัณฑิต

[ ] เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพประเภทต่าง ๆ

[ ] เพื่อช่วยแก้ไขและให้ความช่วยเหลือแก่นิสิตนักศึกษาที่ประสบปัญหา ทั้งปัญหาส่วนตัว และการดำรงชีวิตในมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษา

[ ] เสริมสร้างบุคลิกภาพ คุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพให้แก่นิสิตนักศึกษา

[ ] อื่น ๆ โปรดระบุ.....

.....

.....

<u>ตอนที่ 3</u> โครงสร้างองค์กร การแบ่งงาน และการบังคับบัญชา

1. หน่วยงานของท่านอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้บริหารท่านใด

[ ] อธิการบดี [ ] รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต/นักศึกษา

[ ] รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ [ ] รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนพัฒนา

[ ] รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร [ ] ผู้ช่วยอธิการบดี

2. หน่วยงานที่ท่านรับผิดชอบมีการแบ่งสายการบังคับบัญชาอย่างไร

[ ] จากกอง ——> งาน ——> หน่วย

[ ] จากกอง ——> ฝ่าย ——> งาน

[ ] จากกอง ——> ฝ่าย

[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

<u>ตอนที่ 4</u> การบริหารงาน (บุคลากร งบประมาณ สถานที่)

<u>ด้านบุคลากร</u>

1. จำนวนบุคลากรในหน่วยงานของท่าน

[ ] 1 คน [ ] 2-3 คน

[ ] 4-5 คน [ ] 6-10 คน

[ ] มากกว่า 10 คนขึ้นไป

2. ระดับการศึกษาของบุคลากรส่วนใหญ่ในหน่วยงานของท่าน

[ ] ต่ำกว่าปริญญาตรี [ ] ปริญญาตรี [ ] สูงกว่าปริญญาตรี

3. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

[ ] สาขาที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยา แนะแนว และการให้คำปรึกษา

[ ] สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

[ ] สาขาอื่น (โปรดระบุ).....

4. บุคลากรเข้าสู่ตำแหน่งงานที่ทำอยู่ปัจจุบันอย่างไร

[ ] เลือกที่จะปฏิบัติงานด้านนี้ด้วยตนเอง

[ ] ถูกโอนย้ายมาจากหน่วยงานอื่นโดยผู้บังคับบัญชาสั่งการ

5. ท่านคิดว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่านมีความรู้ความสามารถครอบคลุมด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[ ] สามารถให้บริการปรึกษาได้ทั้งแบบเดี่ยวและกลุ่ม

[ ] สามารถให้บริการปรึกษาได้ทั้งด้านการศึกษาและอาชีพ

[ ] สามารถประสานงานกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้เป็นอย่างดี

[ ] มีความสามารถใช้เทคโนโลยีช่วยงานต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ แฟกซ์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องเล่นวีดิโอเทป

[ ] มีทักษะทางภาษาต่างประเทศ

[ ] มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัย และติดตามประเมินผล

[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

<u>ด้านงบประมาณ</u>

1. หน่วยงานของท่านได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการจากแหล่งใด

[ ] งบประมาณแผ่นดิน [ ] เงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

[ ] เงินทุนบริจาคจากหน่วยงานเอกชน [ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. การใช้งบประมาณในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ในแต่ละปีของหน่วยงานของท่าน (ไม่รวมถึงเงินเดือนและค่าตอบแทน)

[ ] 1 - 10,000 บาท [ ] 10,001 - 30,000 บาท

[ ] 30,001 - 50,000 บาท [ ] 50,001 - 70,000 บาท

[ ] 70,001 - 90,000 บาท [ ] มากกว่า 90,000 บาทขึ้นไป

3. งบประมาณที่ได้รับจัดสรรนั้นเพียงพอหรือไม่

[ ] เพียงพอ [ ] ไม่เพียงพอ

4. ในกรณีที่งบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินงาน ท่านมีวิธีดำเนินการอย่างไร

[ ] รณรงค์หารายได้ เช่น จัดแข่งขันโบว์ลิ่ง เดินการกุศล ฯลฯ

[ ] ขอความอนุเคราะห์จากหน่วยธุรกิจ หรือสมาคมศิษย์เก่า

[ ] ขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณจากงานอื่นมาดำเนินการ

[ ] ยกเลิกโครงการที่จะดำเนินงานนั้น

[ ] ดำเนินงานไม่ครบทั้งโครงการ

[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ด้านสถานที่

1. หน่วยงานของท่านมีสถานที่ปฏิบัติงานเป็นอย่างไร

   [ ] เป็นเอกเทศแยกจากหน่วยงานอื่น [ ] อยู่ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ

2. สถานที่ปฏิบัติงานที่บริเวณเพียงพอสำหรับกิจกรรมใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

   [ ] บริเวณรับแขก [ ] ห้องให้คำปรึกษาเดียว

   [ ] ห้องให้คำปรึกษากลุ่ม [ ] ห้องทำแบบทดสอบ

   [ ] ห้องสมุดอาชีพ [ ] ห้องสำหรับดูทีวี วีดิโอเทป สไลด์

   [ ] ห้องฝึกอบรม/ห้องประชุม

   [ ] ห้องสัมภาษณ์สำหรับหน่วยธุรกิจที่จะมาคัดเลือกนิสิตนักศึกษา

3. สถานที่ปฏิบัติงานของหน่วยงานได้รับการตกแต่งทั้งภายในและภายนอกให้เป็นที่สนใจของนิสิตนักศึกษาเพียงใด

   [ ] จัดทำอย่างสวยงาม [ ] จัดทำเป็นปกติธรรมดา [ ] ไม่ได้จัดทำเลย

4. หน่วยงานของท่านมีอุปกรณ์สำนักงานประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

   [ ] เครื่องรับโทรศัพท์สายตรง [ ] เครื่องรับโทรศัพท์สายพ่วง

   [ ] เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ [ ] เครื่องโทรสาร

   [ ] เครื่องรับโทรทัศน์ [ ] เครื่องเล่นวีดิโอเทป

   [ ] เครื่องฉายสไลด์

5. ลักษณะที่ตั้งของหน่วยงานย่อยในงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

   [ ] ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกันทุกหน่วยงาน

   [ ] เฉพาะบางหน่วยแยกไปอยู่สถานที่อื่น

   [ ] กระจายทุกหน่วยงานตามสถานที่ต่าง ๆ

6. สถานที่ปฏิบัติงานของท่านอยู่ในบริเวณที่นิสิตนักศึกษามาใช้บริการได้สะดวก ประการใด

   [ ] อยู่ในอาคารกิจกรรมนิสิตนักศึกษา

   [ ] อยู่ใกล้บริเวณโรงอาหารของนิสิตนักศึกษา

   [ ] อยู่ในอาคารที่ปฏิบัติงานของกองกิจการนิสิตนักศึกษา

   [ ] อยู่ใกล้ห้องสมุดของมหาวิทยาลัย

   [ ] อยู่ในอาคารอื่น

<u>ตอนที่ 5</u> ประเภทของบริการที่จัดให้แก่นิสิตนักศึกษา

หน่วยงานของท่านจัดบริการให้นิสิตนักศึกษาในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[ ] บริการให้คำปรึกษาด้านการศึกษา

[ ] บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

[ ] บริการให้คำปรึกษาด้านอารมณ์ สังคม และอื่น ๆ

[ ] บริการทดสอบทุกประเภทที่เป็นเอกสาร

[ ] บริการห้องสมุดอาชีพ หรือคลังอาชีพ หรือมุมอาชีพ

[ ] บริการข่าวสารเผยแพร่สำหรับรายบุคคล เช่น จุลสาร แผ่นพับ

[ ] บริการข่าวตำแหน่งงานและอื่น ๆ บนบอร์ดปิดประกาศ

[ ] บริการจัดหางานชั่วคราวระหว่างศึกษาในสถาบัน

[ ] บริการจัดหางานสำหรับนิสิตนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา

[ ] จัดงานวันอาชีพ วันนัดพบแรงงาน ระหว่างบริษัทธุรกิจเอกชนกับนิสิตนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา

[ ] จัดฝึกอบรม การประชุมสัมมนา บรรยาย อภิปราย เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

[ ] จัดปฐมนิเทศ

[ ] จัดมัชฌิมนิเทศ

[ ] จัดปัจฉิมนิเทศ

[ ] บริการด้านทุนการศึกษา

[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

.....

<u>ตอนที่ 6</u> ผลการดำเนินงานในด้านพัฒนานิสิตนักศึกษา ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนางานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย x ทับตัวเลขที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมที่สุด

5 หมายถึง นิสิตนักศึกษาได้รับการพัฒนามากที่สุด

4 หมายถึง นิสิตนักศึกษาได้รับการพัฒนามาก

3 หมายถึง นิสิตนักศึกษาได้รับการพัฒนาปานกลาง

2 หมายถึง นิสิตนักศึกษาได้รับการพัฒนาน้อย

1 หมายถึง นิสิตนักศึกษาได้รับการพัฒนาน้อยที่สุด

6.1 ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านประสบผลสำเร็จในการพัฒนานิสิตนักศึกษาด้านใดบ้าง และมากน้อยประการใด

ข้อคิดเห็น	ระดับการเห็นด้วย มากที่สุด ↔ น้อยที่สุด				
1 นิสิตนักศึกษาได้รู้จักตัวเองมากขึ้นทุกด้าน	5	4	3	2	1
2 นิสิตนักศึกษาเลือกสาขาวิชาได้ตรงตามความถนัด ความสามารถ	5	4	3	2	1
3 พัฒนาทักษะการเรียนของนิสิตนักศึกษา	5	4	3	2	1
4 พัฒนาด้านการปรับตัว และควบคุมอารมณ์	5	4	3	2	1
5 พัฒนาบุคลิกภาพและสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง	5	4	3	2	1
6 ช่วยแก้ปัญหาข้อคับข้องใจในปัญหาส่วนตัว	5	4	3	2	1
7 นิสิตนักศึกษาสามารถเขียนใบสมัครและพร้อมในการเข้ารับการสัมภาษณ์เพื่อสมัครเข้าทำงาน	5	4	3	2	1
8 นิสิตนักศึกษาได้รับความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	5	4	3	2	1
9 นิสิตนักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับอาชีพและสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ตรงกับความถนัด ความชอบของตนเอง	5	4	3	2	1
10 นิสิตนักศึกษาได้ประสบการณ์ในการทำงานชั่วคราว	5	4	3	2	1
11 นิสิตนักศึกษาได้เข้าทำงานทันทีที่สำเร็จการศึกษา	5	4	3	2	1
12 นิสิตนักศึกษามีจุดมุ่งหมายและความเข้าใจในชีวิตและมีการวางแผนเข้าสู่อาชีพ	5	4	3	2	1
13 นิสิตนักศึกษาสามารถศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา	5	4	3	2	1
14 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

6.2 ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านประสบปัญหาและอุปสรรคประการใดบ้าง และมากน้อยเพียงใดในการดำเนินงาน

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย x ทับตัวเลขที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมที่สุด

5 หมายถึง มีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด

4 หมายถึง มีปัญหาและอุปสรรคมาก

3 หมายถึง มีปัญหาและอุปสรรคปานกลาง

2 หมายถึง มีปัญหาและอุปสรรคน้อย

1 หมายถึง มีปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด

ข้อคิดเห็น	ปัญหาและอุปสรรค มากที่สุด ↔ น้อยที่สุด				
1 การสนับสนุนของผู้บริหารระดับสูง	5	4	3	2	1
2 จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงาน	5	4	3	2	1
3 คุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถของบุคลากร	5	4	3	2	1
4 ขวัญและกำลังใจของบุคลากรที่ปฏิบัติงาน	5	4	3	2	1
5 งบประมาณในการดำเนินงาน	5	4	3	2	1
6 สถานที่ปฏิบัติงาน	5	4	3	2	1
7 สถานที่ให้บริการ	5	4	3	2	1
8 ข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพ	5	4	3	2	1
9 แบบทดสอบชนิดต่าง ๆ	5	4	3	2	1
10 จำนวนเงินทุนที่จะจัดสรรให้นิสิตนักศึกษา	5	4	3	2	1
11 อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ช่วยในการให้บริการ	5	4	3	2	1
12 ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในสถาบัน	5	4	3	2	1
13 ความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก	5	4	3	2	1
14 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

6.3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนางาน

1. ด้านนโยบายและผู้บริหารระดับสูง

.....

.....

.....

2. ด้านบุคลากรที่ปฏิบัติงาน

.....

.....

.....

3. ด้านงบประมาณในการดำเนินงาน

.....

.....

.....

4. ด้านสถานที่ปฏิบัติงาน

.....

.....

.....

5. ด้านกิจกรรมที่จัดบริการให้นิสิตนักศึกษา

.....

.....

.....

6. ด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในสถาบัน

.....

.....

.....

7. ด้านความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

.....

.....

.....

8. อื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

แบบสอบถามชุดที่ 2
สำหรับผู้แทนนิสิตนักศึกษาที่ใช้บริการในสถาบันอุดมศึกษา

<u>คำชี้แจง</u> **แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้**

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นจากการใช้บริการ

<u>ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา</u>

โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงใน [ ] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ท่านทราบได้อย่างไรว่ามหาวิทยาลัย/สถาบันของท่านมีการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
   [ ] รุ่นพี่และเพื่อนแนะนำ
   [ ] อาจารย์แนะนำ
   [ ] จากการปฐมนิเทศของมหาวิทยาลัย
   [ ] จากหนังสือคู่มือนักศึกษา/แผ่นพับ
   [ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
2. โปรดระบุจำนวนครั้งที่ใช้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพของมหาวิทยาลัยในหนึ่งภาคการศึกษา
   [ ] 1 - 5 ครั้ง
   [ ] 6 - 10 ครั้ง
   [ ] 11 ครั้งขึ้นไป

3. ประเภทของบริการที่ท่านใช้จากหน่วยแนะแนวในมหาวิทยาลัย/สถาบันของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[ ] บริการให้คำปรึกษาด้านการศึกษา

[ ] บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

[ ] บริการให้คำปรึกษาด้านอารมณ์ สังคม และอื่น ๆ

[ ] บริการทดสอบทุกประเภทที่เป็นเอกสาร

[ ] บริการห้องสมุดอาชีพ หรือคลังอาชีพ หรือมุมอาชีพ

[ ] บริการข่าวสารเผยแพร่สำหรับรายบุคคล เช่น จุลสาร แผ่นพับ

[ ] บริการข่าวตำแหน่งงานและอื่น ๆ บนบอร์ดปิดประกาศ

[ ] บริการจัดหางานชั่วคราวระหว่างศึกษาในสถาบัน

[ ] บริการจัดหางานสำหรับนิสิตนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา

[ ] งานวันอาชีพ วันนัดพบแรงงาน ระหว่างบริษัทธุรกิจเอกชนกับนิสิตนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา

[ ] การฝึกอบรม การประชุมสัมมนา บรรยาย อภิปราย เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

[ ] การปฐมนิเทศ

[ ] การมัชฌิมนิเทศ

[ ] การปัจฉิมนิเทศ

[ ] บริการด้านทุนการศึกษา

[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

.....

<u>ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นจากการใช้บริการ</u>

ในการใช้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพที่มหาวิทยาลัย/สถาบันจัดให้ ท่านมีข้อคิดเห็นในเรื่องต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

<u>คำชี้แจง</u> **แบบสอบถามตอนที่ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating - Scale) โปรดเขียนครื่องหมาย x ทับหมายเลขในช่องขวาที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ตามเกณฑ์ในการประเมินดังนี้**

5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อคิดเห็น	ระดับการเห็นด้วย มากที่สุด ↔ น้อยที่สุด				
3.1 <u>ด้านสถานที่/วัสดุอุปกรณ์/ข้อมูล</u> ที่ให้บริการ					
1 สถานที่ให้บริการมีพื้นที่เพียงพอต่อการให้บริการ	5	4	3	2	1
2 สถานที่ตั้งของหน่วยงานอยู่ในทำเลที่นิสิตนักศึกษาจะใช้บริการสะดวก	5	4	3	2	1
3 สถานที่ทำงานมีความเป็นระเบียบ และมีความสะอาด	5	4	3	2	1
4 หน่วยแนะแนวมีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ในการให้บริการ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ วิทยุ โทรทัศน์ วีดิทัศน์ เครื่องฉายสไลด์ ฯลฯ	5	4	3	2	1
5 หน่วยแนะแนวมีความพร้อมด้านข้อมูล เอกสาร ข่าวสาร และแบบทดสอบในการให้บริการ	5	4	3	2	1
3.2 <u>ด้านบุคลากรที่ให้บริการ</u>					
1 บุคลากรที่ให้บริการมีความรู้ความสามารถด้านแนะแนวเป็นอย่างดี	5	4	3	2	1
2 บุคลากรที่ให้บริการมีจำนวนเพียงพอต่อการใช้บริการของนิสิตนักศึกษา	5	4	3	2	1
3 บุคลากรมีบุคลิกภาพดี น่าเชื่อถือและไว้วางใจ	5	4	3	2	1
4 บุคลากรมีความเต็มใจและมีความพยายามที่จะให้บริการนิสิตนักศึกษาอย่างเต็มที่	5	4	3	2	1
5 บุคลากรที่ให้บริการมีการติดตามผลนิสิตนักศึกษาที่มารับบริการ	5	4	3	2	1

ข้อคิดเห็น	ระดับการเห็นด้วย มากที่สุด ↔ น้อยที่สุด				
3.3 <u>ด้านการพัฒนาตนเอง</u>					
1 ได้รู้จักตัวเองมากขึ้น	5	4	3	2	1
2 เลือกสาขาวิชาได้ตรงตามความถนัด ความสามารถ	5	4	3	2	1
3 ได้พัฒนาทักษะการเรียน เช่น ทักษะการอ่าน เขียน การจับใจความ ฯลฯ	5	4	3	2	1
4 พัฒนาด้านการปรับตัว และควบคุมอารมณ์	5	4	3	2	1
5 พัฒนาบุคลิกภาพ และสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง	5	4	3	2	1
6 ช่วยแก้ปัญหาข้อคับข้องใจในปัญหาส่วนตัว	5	4	3	2	1
7 สามารถเขียนใบสมัครและพร้อมในการเข้ารับการสัมภาษณ์ เพื่อสมัครเข้าทำงาน	5	4	3	2	1
8 ได้รับความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับที่สูง	5	4	3	2	1
9 ได้รับความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ตรงกับความถนัด ความสามารถของตนเอง	5	4	3	2	1
10 ได้ประสบการณ์ในการทำงานชั่วคราว	5	4	3	2	1
11 มีจุดมุ่งหมายในชีวิต และมีการวางแผนเข้าสู่อาชีพ	5	4	3	2	1
12 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	5	4	3	2	1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

นางแน่งน้อย พัวพัฒนกุล สำเร็จการศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2515 คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมนักศึกษา กองบริการการศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย